

بسم الله الرحمن الرحيم

ریاضی

پایه یازدهم

دوره دوم متوسطه حرفه‌ای

وزارت آموزش و پرورش
سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور

نام کتاب: ریاضی پایه یازدهم دوره‌ی متوسطه حرفه‌ای - کد : ۵۱۱۰۵۱

پدیدآورنده: سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور

مدیریت برنامه‌ریزی و تألیف: معاونت برنامه‌ریزی آموزشی و توانبخشی

شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تألیف: محسن غفوریان، منیره عزیزی، سهیلا خاکزاد، مینا حسنی، احمد مطلبی و رکانی
(اعضای شورای برنامه‌ریزی)

ربابه ریاضی، نازلی مشایخی و مریم آقاجانی (اعضای گروه تألیف)

مدیریت آماده‌سازی هنری: اداره‌ی چاپ و انتشارات سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور

شناسه افزوده آماده‌سازی: احمد رضا امینی (مدیر امور فنی و چاپ) - مجید ذاکری یونسی (مدیر هنری) -

محمد عباسی (طرح گرافیک، طراح جلد و صفحه‌آرا) - زهره بیگدلو (تصویرگر)

نشانی سازمان: تهران: خیابان انقلاب، خیابان برادران مظفر، شماره ۶۶

تلفن: ۱۴۱۶۹۳۵۶۸۴ ، کد پستی: ۶۶۹۷۰۴۵۵

ناشر: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران: تهران-کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص

کرج- خیابان ۶۱ (دارو پخش) تلفن: ۰۲۶۱-۴۴۹۸۵۱۶۰، دورنگار: ۰۲۶۰-۴۴۹۸۵۱۶۰

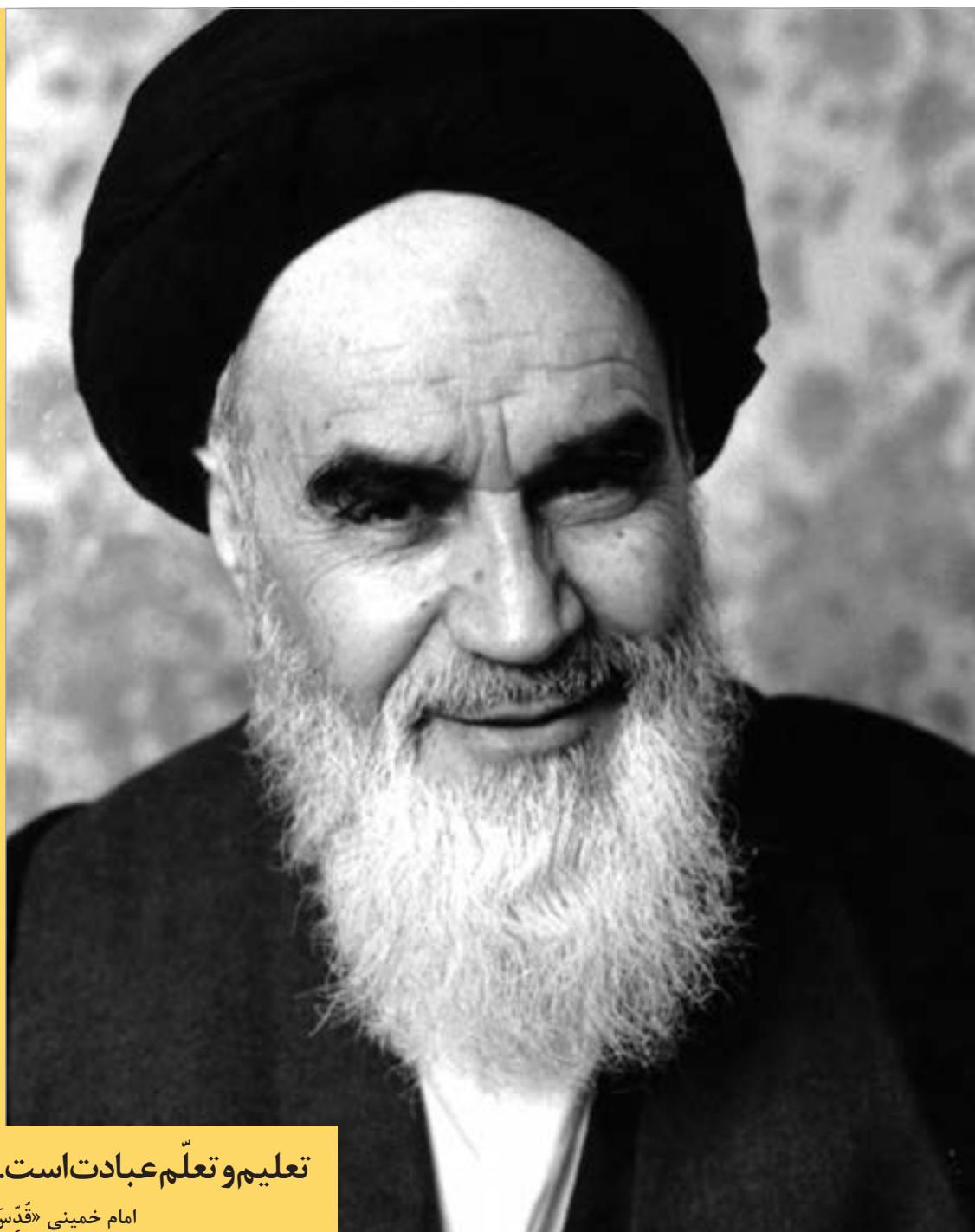
صندوق پستی: ۳۷۵۱۵-۱۳۹

چاپخانه: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران «سهامی خاص»

سال انتشار و نوبت چاپ: دوم ۱۳۹۸

برای دریافت فایل pdf کتاب‌های درسی به نشانی www.chap.sch.ir مراجعه نمایید،

کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به صورت چاپی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس‌برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل و نوع بدون کسب مجوز از این سازمان ممنوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

تعلیم و تعلّم عبادت است.

امام خمینی «قُدِسَ سِرَّهُ»

فهرست

اندازه گیری زمان

۱	تقویم
۱۶	ساعت ۱
۵۳	ساعت ۲
۸۹	ساعت ۳

خواندن و نوشتن اعداد

۹	عدد نویسی
۲۹	مقایسه اعداد

چهار عمل اصلی

۳۹	جمع ۱
۴۳	جمع ۲
۴۷	ماشین حساب ۱
۵۸	ماشین حساب ۲

اندازه گیری

۳۶	اندازه گیری طول ۱
۳۷	محیط - مساحت
۸۰	اندازه گیری طول ۲
۹۴	اندازه گیری ۳

پول

۱۹	پول ۱
۴۴	پول ۲
۷۳	کارت بانکی

فهرست

تخفیف

۶۱ ..... تخفیف

مفاهیم هندسی

۱۸ ..... رسم ۱
۶۷ ..... رسم ۲
۷۰ ..... مکعب مستطیل
۷۱ ..... مکعب
۷۲ ..... استوانه

ریاضی در زندگی

۲۷ ..... ریاضی در زندگی ۱
۵۱ ..... ریاضی در زندگی ۲
۶۸ ..... ریاضی در زندگی ۳
۸۶ ..... ریاضی در زندگی ۴
۹۷ ..... ریاضی در زندگی ۵
۹۹ ..... ریاضی در زندگی ۶

پیوست

۱۰۱ ..... الگوی مکعب
۱۰۲ ..... الگوی مکعب مستطیل

سرگرمی

۴۶ ..... سرگرمی ۱
۷۸ ..... سرگرمی ۲
۹۳ ..... سرگرمی ۳

با سمه تعالی

فرایند تولید برنامه‌ی درسی مجموعه فعالیت‌های نظام مند و طرح ریزی شده‌ای است، که تلاش دارد ابعاد چهارگانه زیر نظام برنامه درسی (طراحی، تدوین، اجرا و ارزشیابی) را در یک بافت منسجم و هماهنگ با غایت و اهداف نظام تعلیم و تربیت رسمی ساماند دهی نماید. در تدوین محتوا کتب دانش آموزان با نیازهای ویژه که بخشی از فرایند برنامه ریزی درسی است، سعی شده تا ملاحظات ساحت‌های تربیتی حاکم بر فلسفه تعلیم و تربیت که ناظر بر رشد و توان مندی دانش آموزان برای درک و فهم دانش پایه و عمومی، کسب مهارت‌های دانش افزایی، به کارگیری شیوه تفکر علمی و منطقی، توان تفکر انتقادی آمادگی جهت بروز خلاقیت و نوآوری و نیز کسب دانش، بینش و تفکر فناورانه برای بهبود کیفیت زندگی است، مورد توجه قرار گیرد. این محتوا با فراهم نمودن فرصت‌های مناسب برنامه درسی ضمن تاکید بر انعطاف در عین ثبات و همه جانبه نگری و توجه به هویت ویژه متربیان با نیازهای خاص، زمینه ساز دست یابی دانش آموزان به کسب شایستگی‌های لازم (توانمندی‌ها، مهارت‌ها) می‌باشد.

امید است این محتوا در تحقق اهداف موثر باشد و معلمان عزیز و گرامی با بهره گیری از این کتاب بتوانند فرآگیران را در دستیابی به صلاحیت‌های فردی و اجتماعی یاری نمایند. این کار بزرگ حاصل همکاری صمیمانه کارشناسان سازمان آموزش و پرورش کودکان استثنایی و گروه‌های تالیف کتاب‌های درسی می‌باشد، شایسته است از تلاش و مساعی تمامی این عزیزان و همکاران سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی وزارت متبوع که در مراحل چاپ و آماده سازی مارایاری داده‌اند، تقدیر و تشکر نماییم. در اینجا از همه همکاران و صاحب نظران درخواست می‌نمایم، تا نظرات و پیشنهادهای خود را در خصوص این محتوا به این سازمان منعکس نمایند.

دکتر مجید قدموی
معاون وزیر و رئیس سازمان
آموزش و پرورش استثنایی کشور

سخنی با معلم

هدف از آموزش ریاضی انتقال مفاهیم، مهارت‌ها و دانشی است که مبنا و پایه‌ی سازگاری شناختی و اجتماعی داشت آموزان شود. لذا در تدوین اهداف و محتوای این کتاب به ارائه مفاهیمی تاکید شده است که دانش آموزان بتوانند در زندگی شغلی و روزمره خود، برای بهتر زستن از آن بهره جویند. برای اجرای بهتر آموزش، توجه دیران محترم را به نکات ذیل جلب می‌کنیم:

الف) ساختار کتاب

ساختار کتاب ریاضی براساس موارد زیر طراحی شده است:

۱- تصویر عنوانی: هر درس (مفهوم) با تصویری برگرفته از نمونه‌های کاربردی موضوع آن درس آغاز می‌شود. همکاران گرامی قبل از آموزش مفاهیم درس جدید، می‌توانند از این تصاویر برای جلب توجه دانش آموزان و ایجاد انگیزه و آمادگی ذهنی آنان به منظور ورود به درس جدید استفاده کنند.

۲- آیامی دانید: در صفحه عنوانی مطالبی جهت افزایش و تقویت اطلاعات عمومی دانش آموزان ارائه گردیده است، از این بخش ارزشیابی به عمل نمی‌آید.

۳- تاریخ: در ابتدای آموزش مفاهیم و برخی از تمرین‌ها، «واژه تاریخ» نوشته شده است که ضروری است دانش آموزان تاریخ آن روز را در جای خالی بنویسنند.

۴- یادآوری: هدف از تمرینات یادآوری، توجه به مطالب پیش‌نیازی است که لازم است دانش آموز برای آموزش موضوع جدید آنها را فرا گرفته باشد، برخی از این تمرین‌ها نیز به منظور توسعه تجربیات دانش آموزان در مفهوم مورد نظر می‌باشد.

۵- مطالب جدید: پس از یادآوری و ارزشیابی از پیش‌دانسته‌های دانش آموزان، مفاهیم جدید مطرح گردیده است و تا حد امکان تلاش در این بوده است که دانش آموز با هدایت مربی به طور فعلی در فرآیند یادگیری مشارکت داشته باشد. در این بخش تمرین‌هایی نیز جهت تسليط و تثبیت یادگیری دانش آموزان ارایه گردیده است.

۶- تمرین: هدف از تمرین‌های ارائه شده، تکمیل یادگیری و رفع اشکالات احتمالی دانش آموزان در فضای کلاس درس است.

۷- مسئله: در حال حاضر آموزش ریاضیات به دانش آموزان بانیازهای ویژه از انتقال مفاهیم ساده و عمومی به سمت حل مسائل کاربردی تغییر کرده است. حل مسئله از اهداف مهارتی مهم در آموزش ریاضیات است. لذا این فعالیت به منظور کاربردی نمودن آموزش‌های ریاضی در زندگی روزمره می‌باشد.

۸- فعالیت و ریاضی در زندگی: محیط پرآمون دانش آموز فرصت‌های مناسبی را برای تلفیق ریاضیات با زندگی دانش آموز فراهم می‌آورد. این تمرینات موجب می‌شود وی به طور منسجم مفاهیم را به زندگی شخصی و شغلی خود تعمیم دهد.

۹- بازی و ریاضی: به منظور ایجاد رغبت و انگیزه بیشتر در دانش آموزان، در برخی از موضوعات آموزشی فعالیت‌هایی در قالب بازی و سرگرمی طراحی شده است.

ب) روش‌های تدریس

با توجه به رویکردهای نوین آموزشی، در فعالیت‌های یاددهی یادگیری از رو شهابی استفاده می‌شود که دانش آموز نقش فعالی در این فرایند ایفانماید. همچنین باید بر روش‌هایی تاکید شود که دانش آموز بتواند مطلب آموخته شده را تعمیم داده و در موقعیت‌های مختلف به کار گیرد. بنابراین تاکید بر آموزش عینی و ملموس، استفاده از وسائل کمک آموزشی، به کارگیری مقاهم و روابط عددی در سایر دروس، حرفه‌ها و به طور کلی در زندگی روزمره می‌باشد. برای تحقق این امر ابتکار و خلاقیت معلم نقش به سزاپی دارد. روش‌هایی مانند ایفای نقش استفاده از تجربه‌ها و مشاهدات عینی، بحث گروهی، روش نمایشی و... از جمله روش‌هایی هستند که در آموزش ریاضی می‌توان استفاده کرد. البته باید توجه داشت که جدا کردن روش‌ها از یکدیگر فقط برای مطالعه آنهاست و عموماً هنگام تدریس از مجموعه‌ای از روش‌ها استفاده می‌شود.

ج) ارزشیابی

با توجه به ساختار کتاب ریاضی علاوه بر آزمون کتبی، ارزشیابی از مهارت‌ها و به عبارتی ارزشیابی عملی مورد تاکید می‌باشد. بازم ارزش یابی پایانی درس ریاضی ۱۲ نمره کتبی و ۸ نمره عملی است. در ارزشیابی مستمر درس ریاضی باید به فعالیت‌های کلاسی دانش آموز، تکالیف درسی، فعالیت‌های خارج از کلاس و امتحانات کلاسی توجه شود. نمونه فعالیت‌های هر دانش آموز، مانند تمرینات رسم، ساخت اشکال هندسی و... تا پایان سال تحصیلی در کلاس نگهداری شود.

آرزومندیم تدوین و تالیف این کتاب برای دانش آموزان مفید واقع گردد. از همکاران گرامی و صاحب‌نظران تقاضا داریم، با نظرات سازنده‌ی خود ما را از کاستی‌های کتاب آگاه نموده تا در چاپ‌های بعدی مورد لحاظ قرار گیرد.

تقویم

۱۱ اردیبهشت هر سال، روز جهانی کارگر است.

در این روز از کارگران نمونه قدردانی می شود.

آیا می دانید؟

همانطور که می دانیم، یک هفته ۷ روز است.

آیا می توانید بگویید:

۱ هفته چند روز است؟

۲ هفته چند روز است؟

امروز اول اسفند ماه است.

۳ هفته ی دیگر روز درختکاری است.

یعنی: ۱۵ اسفند

توضیح دهید چگونه جواب را به دست آورده ایم؟

تمرین

اگر امروز ۱۰ مرداد باشد:

- یک هفته ی دیگر می شود؛ ..... مرداد

- دو هفته ی دیگر می شود؛ ..... مرداد

- سه هفته ی دیگر می شود؛ ..... مرداد

امروز ۱۸ خرداد ماه است.

دانش آموزان یک هفته‌ی دیگر در سازمان فنی و حرفه‌ای آزمون استاندارد مهارت دارند.

یعنی : ..... خرداد

امروز ۶ آبان است.

۲ هفته‌ی دیگر مسابقات قرآن شروع می‌شود.

یعنی : ..... آبان

علی ۸ آذر کتابی را از کتابخانه امانت گرفت.

او باید ۳ هفته‌ی دیگر کتاب را به کتابخانه برگرداند.

یعنی : ..... آذر

۵ دی ماه دست سحر را به علت شکستگی گچ گرفتند.

او باید ۳ هفته‌ی دیگر برای باز کردن گچ دست خود به بیمارستان مراجعه کند.

یعنی : ..... دی

به تقویم زیر توجه کنید و جاهای خالی را کامل کنید.

آبان ۱۳۹۷				
۲۶	۱۹	۱۲	۵	شنبه
۲۷	۲۰	۱۳	۶	یکشنبه
۲۸	۲۱	۱۴	۷	دوشنبه
۲۹	۲۲	۱۵	۸	سه شنبه
۳۰	۲۳	۱۶	۹	چهارشنبه
۳۱	۲۴	۱۷	۱۰	پنجمین
۲۵	۱۸	۱۱	۱۱	جمعه

مهر ۱۳۹۷				
۲۸	۲۱	۱۴	۷	شنبه
۲۹	۲۲	۱۵	۸	یکشنبه
۳۰	۲۳	۱۶	۹	دوشنبه
۳۱	۲۴	۱۷	۱۰	سه شنبه
۲۵	۱۸	۱۱	۱۱	چهارشنبه
۲۶	۱۹	۱۲	۵	پنجمین
۲۷	۲۰	۱۳	۶	جمعه

اگر امروز ۲۶ مهرماه باشد :

- ۳ روز دیگر می شود ..... مهرماه
- ۷ روز دیگر می شود ..... آبان

خرداد ۱۳۹۷				
۲۶	۱۹	۱۲	۵	شنبه
۲۷	۲۰	۱۳	۶	یکشنبه
۲۸	۲۱	۱۴	۷	دوشنبه
۲۹	۲۲	۱۵	۸	سه شنبه
۳۰	۲۳	۱۶	۹	چهارشنبه
۳۱	۲۴	۱۷	۱۰	پنجمین
۲۵	۱۸	۱۱	۱۱	جمعه

اردیبهشت ۱۳۹۷				
۲۹	۲۲	۱۵	۸	شنبه
۳۰	۲۳	۱۶	۹	یکشنبه
۳۱	۲۴	۱۷	۱۰	دوشنبه
۲۵	۱۸	۱۱	۱۱	سه شنبه
۲۶	۱۹	۱۲	۵	چهارشنبه
۲۷	۲۰	۱۳	۶	پنجمین
۲۸	۲۱	۱۴	۷	جمعه

اگر امروز ۲۳ اردیبهشت باشد :

- ۵ روز دیگر می شود
- ۱۰ روز دیگر می شود

شهریور ۱۳۹۷

شنبه	یکشنبه	دوشنبه	سه شنبه	چهارشنبه	پنجشنبه	جمعه
۲۴	۱۷	۱۰	۳	۳۱		
۲۵	۱۸	۱۱	۴			
۲۶	۱۹	۱۲	۵			
۲۷	۲۰	۱۳	۶			
۲۸	۲۱	۱۴	۷			
۲۹	۲۲	۱۵	۸			
۳۰	۲۳	۱۶	۹			

مرداد ۱۳۹۷

شنبه	یکشنبه	دوشنبه	سه شنبه	چهارشنبه	پنجشنبه	جمعه
۲۷	۲۰	۱۳	۶			
۲۸	۲۱	۱۴	۷			
۲۹	۲۲	۱۵	۸			
۳۰	۲۳	۱۶	۹			
۳۱	۲۴	۱۷	۱۰			
۲۵	۱۸	۱۱	۴			
۲۶	۱۹	۱۲	۵			

اگر امروز ۱۴ مرداد ماه باشد :

- ۴ روز دیگر می شود .....

- ۸ روز دیگر می شود .....

اسفند ۱۳۹۷

شنبه	یکشنبه	دوشنبه	سه شنبه	چهارشنبه	پنجشنبه	جمعه
۲۵	۱۸	۱۱	۴			
۲۶	۱۹	۱۲	۵			
۲۷	۲۰	۱۳	۶			
۲۸	۲۱	۱۴	۷			
۲۹	۲۲	۱۵	۸			
۳۰	۲۳	۱۶	۹			
۳۱	۲۴	۱۷	۱۰			

بهمن ۱۳۹۷

شنبه	یکشنبه	دوشنبه	سه شنبه	چهارشنبه	پنجشنبه	جمعه
۲۷	۲۰	۱۳	۶			
۲۸	۲۱	۱۴	۷			
۲۹	۲۲	۱۵	۸			
۳۰	۲۳	۱۶	۹			
۳۱	۲۴	۱۷	۱۰			
۲۵	۱۸	۱۱	۴			
۲۶	۱۹	۱۲	۵			

اگر امروز ۲۶ بهمن ماه باشد :

- ۳ روز دیگر می شود .....

- ۶ روز دیگر می شود .....

مسعود به دلیل بیماری دکتر رفت.

دکتر از تاریخ ۱۸ آذر ماه به او گواهی ۳ روز استراحت در منزل را داد.

او در چه تاریخی باید به مدرسه بازگردد؟

دکتر حسن کمالی متخصص داخلی

نظام پزشکی: ۲۰۹۵۸
تاریخ: ۹۷/۲/۱۸

به این وسیله گواهی من شور مسحور نمی‌یابم
به علت سرماخوردگی ۳ روز استراحت نیاز دارد

آذر ۱۳۹۷						
۲۴	۱۷	۱۰	۳	شنبه		
۲۵	۱۸	۱۱	۴	یکشنبه		
۲۶	۱۹	۱۲	۵	دوشنبه		
۲۷	۲۰	۱۳	۶	سه شنبه		
۲۸	۲۱	۱۴	۷	چهارشنبه		
۲۹	۲۲	۱۵	۸	پنجشنبه		
۳۰	۲۳	۱۶	۹	جمعه		

کارمندی از تاریخ ۱۶ اردیبهشت برای دو روز به مرخصی رفت.

او در چه تاریخی باید به اداره بیاید؟

اردیبهشت ۱۳۹۷						
۲۹	۲۲	۱۵	۸	۱	شنبه	
۳۰	۲۳	۱۶	۹	۲	یکشنبه	
۳۱	۲۴	۱۷	۱۰	۳	دوشنبه	
۲۵	۱۸	۱۱	۴	سه شنبه		
۲۶	۱۹	۱۲	۵	چهارشنبه		
۲۷	۲۰	۱۳	۶	پنجشنبه		
۲۸	۲۱	۱۴	۷	جمعه		

نقاشی در ۲۷ بهمن ماه، کار رنگ آمیزی ساختمانی را شروع کرد.
او باید ۵ روز دیگر کارش را تمام کند.

يعني :

مدرسه‌ای در ۲۰ مرداد ماه، دوخت روپوش دانش آموزان را
به یک تولیدی سفارش داد.
این تولیدی ۲ هفته‌ی دیگر، روپوش‌ها را تحويل می‌دهد.

يعني :

فعالیت

۱ - در تقویم خود، ۲۹ خرداد را مشخص کنید؛

..... ۸ روز دیگر چه تاریخی است؟ .....

۲ - به تقویم دیواری کلاس خود نگاه کنید:

..... تاریخ امروز را بنویسید .....

..... ۷ روز دیگر چه تاریخی است؟ .....

در بعضی از تقویم‌ها، اطلاعاتی مانند شماره تلفن‌های ضروری، کد تلفن استان‌های کشور، کد تلفن‌های خارج از کشور نوشته شده است.

با توجه به اطلاعات خود و یا با استفاده از تقویم و ...، جاهای خالی را کامل کنید:

کد استان‌ها	
	تهران
	بوشهر
	ایلام
	قزوین
	یزد
	استان شما

شماره تلفن‌های ضروری	
	آتش نشانی
	اورژانس
	پلیس
	هلال احمر
	اطلاعات و خدمات تلفنی
	اطلاعات داروخانه‌های شبانه روزی

عدد نویسی

بر اساس سرشماری سال ۱۳۹۵:

۵۹۱۴۶۸۴۷ نفر از جمعیت ایران در مناطق شهری و

۲۰۷۳۰۶۲۵ نفر در مناطق روستایی زندگی می کنند.

آیا می دانید؟

به حقوق ماهانه‌ی کارکنان برخی از مشاغل توجه کنید و مانند نمونه جاهای خالی را کامل کنید.

میلیون			هزار						
۱	۳	۵	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰

حقوق ماهانه‌ی یک سرایدار ساختمان

به رقم : ۱۳۵۰۰۰ ریال

به حروف : سیزده میلیون و پانصد هزار ریال

حقوق ماهانه‌ی یک کارمند مخابرات

به رقم : ریال .....

به حروف : ریال .....

میلیون			هزار						
۲	۸	۴	۷	۶	۱	۰	۰	۰	۰

حقوق ماهانه‌ی یک کارگر تأسیسات

به رقم : ریال .....

به حروف : ریال .....

میلیون			هزار						
۱	۹	۷	۵	۰	۰	۰	۰	۰	۰

به درآمد سالانه‌ی کارکنان برخی از مشاغل توجه کنید و جاهای خالی را کامل کنید.

در آمد سالانه‌ی یک کفash

به رقم : ریال .....

به حروف : ریال .....

میلیون			هزار					
۲	۳	۷	۶	۰	۰	۰	۰	۰

در آمد سالانه‌ی یک کمک آشپز

به رقم : ریال .....

به حروف : ریال .....

میلیون			هزار					
۱	۷	۰	۴	۰	۰	۰	۰	۰

در آمد سالانه‌ی یک کشاورز

به رقم : ریال .....

به حروف : ریال .....

میلیون			هزار					
۲	۶	۴	۹	۸	۰	۰	۰	۰

به قیمت برخی اجناس این فروشگاه توجه کنید و جاهای خالی را مانند نمونه کامل کنید.

سی و پنج هزار و هفتصد تومان

۳۵۷۰۰ تومان

هزار ..... میلیون و .....

و ..... تومان

۲۳۷۵۹۰۰ تومان

هزار و ..... تومان

۴۵۸۳۰۰ تومان

هزار ..... میلیون و .....

و ..... تومان

۱۸۲۶۵۰۰ تومان

به دستمزد انجام هر یک از فعالیت های این کارگاه خیاطی توجه کنید و مانند نمونه، جاهای خالی را کامل کنید.

نوع	دستمزد
دوخت کت و شلوار	۲۸۵۰۰ تومان
دوخت کت	۱۲۵۰۰ تومان
دوخت شلوار	۶۷۵۰ تومان
دوخت پیراهن	۵۰۰۰ تومان
تعویض زیپ	۱۰۰۰ تومان

دوخت شلوار : شصت و هفت هزار و پانصد تومان

دوخت کت و شلوار : ..... تومان

تعویض زیپ : ..... تومان

دوخت کت : ..... تومان

تمرین

آقای کمالی پس از خرید یک خودرو، رسید زیر را دریافت کرد.

رسید خرید خودرو
نوع خودرو:
شماره شاسی: ۱۵۰۲۲ napisrajd81
شماره موتور: ۴۳۵۰۹۹
شماره پذیرش: ۸۹۰۰۵۸۵۹
تاریخ گارانتی: ۱۵/۱۰/۹۹
مهر و امضاء تاییدگری
خلاص قابل پرداخت: ۱۴۶۰۰۰۰۰ ریال

قیمت خودرو را به حروف بنویسید.

ریال .....

فاكتور مشتری
شماره فاكتور ۳۱
تاریخ : ۱۴۹۶/۱۱/۲۸
مبلغ کل : ۲۶۰۰۰۰۰ ریال

سعید هزینه خرید خود را با کارت برداخت کرد.

مبلغ برداختی، او را به حروف بینویسید.

دیال

١٢٥٠٠ ریال

مبلغ قسط خانم توکلی را به حروف بنویسید.

الآن، يُمكنك إنشاء ملخصات ملائمة لاحتياجاتك.

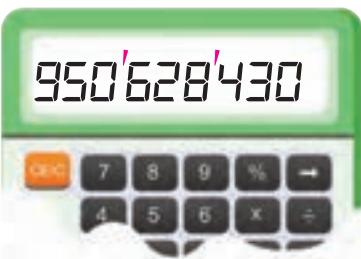
مانند نمونه، عددی را که هر ماشین حساب نشان می دهد، به فارسی بخوانید و به حروف بنویسید.

سیصد و پنجاه و شش میلیون و صد و بیست و شش هزار و پانصد

.....

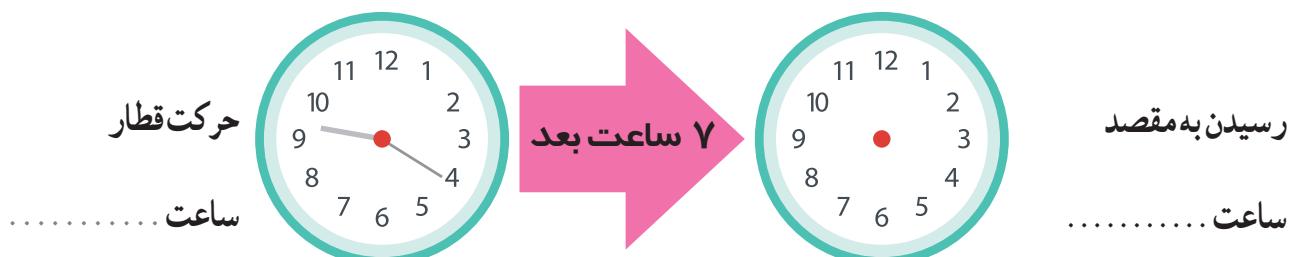
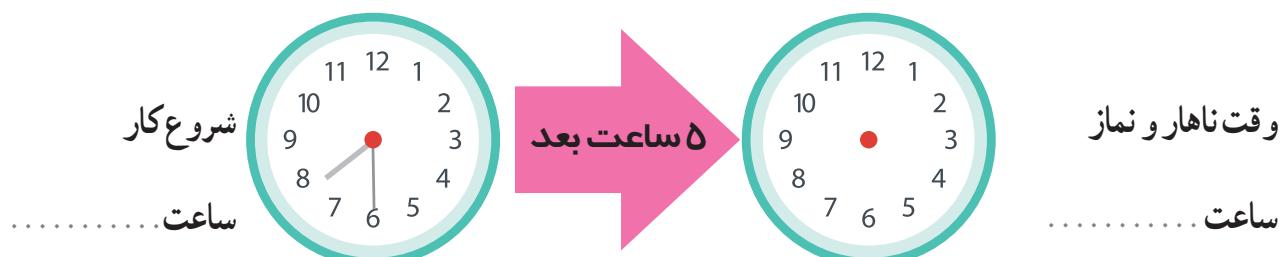

.....

.....

مانند نمونه با کشیدن عقربه های ساعت، زمان خواسته شده را نشان دهید، سپس جاهای خالی را کامل کنید.

فعالیت

به ساعت کلاس نگاه کنید:
ساعت چند است؟

- یک ساعت بعد، ساعت ..... است.

- ۶ ساعت دیگر، ساعت ..... می شود.

ساعت ۹: ۴۵ صبح، خانم نوروزی اتومبیل خود را به تعمیرگاه برد.

تعمیرکار به او گفت: اتومبیل شما ۴ ساعت دیگر آماده می شود.

.....
یعنی ساعت .....

منصور ساعت ۲: ۲۵ بعد از ظهر ماشین لباسشویی را روشن کرد.

۲ ساعت بعد، شستن لباس ها تمام می شود.

.....
یعنی ساعت .....

خانم غفاری ساعت ۳: ۰۸ به درمانگاه رفت.

مسئول پذیرش به او گفت: «حدود ۲ ساعت دیگر نوبت شما می شود.»

.....
یعنی ساعت .....

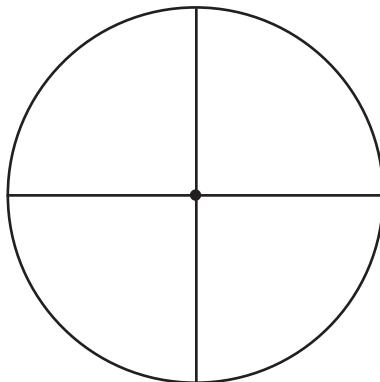
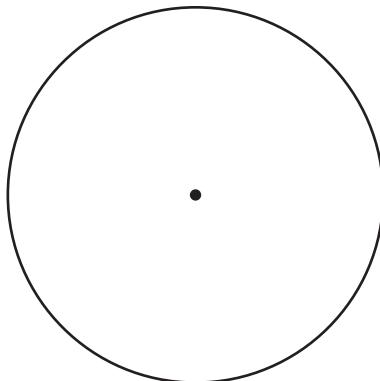
زمان	خوردن دارو
۷ صبح	نوبت اول
	نوبت دوم
	نوبت سوم

محمد باید هر ۸ ساعت یک بار، قرص بخورد.
جدول را کامل کنید.

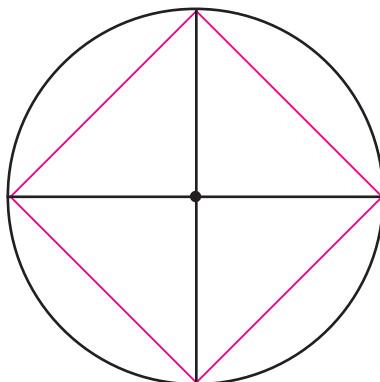

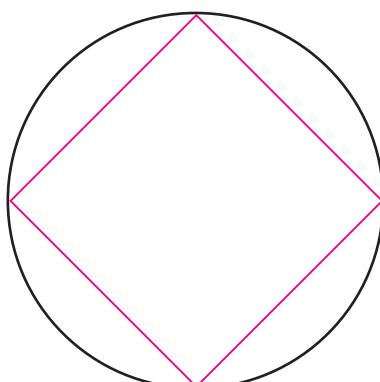
با استفاده از پرگار یک دایره رسم کنید و مرکز آن را مشخص کنید.

با گونیا دو قطر عمود بر هم این دایره را بکشید.

شکل را مانند نمونه کامل کنید.

خط های اضافی را پاک کرده و شکل به دست آمده را به دلخواه رنگ کنید.

پول

شیرینگاری

عوازی سالانه و مانع تعلیم موتوری (سیک و سکن)

تاریخ : ۱۳۹۷/۱۱/۱۵	نام و قاتم خانوادگی مالک : حسن غلامی	قفس عوارض نابامان سال : ۱۳۹۷	
بلاک خودرو : ۴۴ ۲۲۲ ب			
نوع بلاک	نوع خسرو	سمسوم خسرو	سمساره موبور
شخصی	سواری		
مدل خودرو	سری بلاک خسرو	نمایه فیلمی	برداخت در شهرداری
۱۳۹۴	ایران چهل و چهار		-
برداختم قابل برداخت	۱۳۴۰۰۰۰ ریال	یک میلیون سیصد و چهل هزار ریال	
قابل برداشت در بانک :	بانک ملی	کالج	حساب نمایه :
۰۳۰۱۲۶۹۱۵۵۳۰۶			
شناخته برداشت :	۰۲۴۹۶۰۰۹۲۹۷۶	شناخته برداشت :	۱۱۰۴۰۱۹۳۳۸۲۶۰

هر خانواده، در سال برای اتومبیل، مسکن، جمع آوری زباله و ..... مقداری پول به شهرداری شهر خود می دهد که به آن عوارض می گویند.

آیا می دانید؟

مبلغ پول های هر ردیف را بنویسید.

تومان .....

تومان .....

تومان .....

۲۶۰۰۰ تومن

مانند نمونه، قیمت هر جنس را بنویسید.

۲۶ اسکناس

..... تومن

۲۰ اسکناس

..... تومن

۸۵ اسکناس

..... تومن

۷۳ اسکناس

مانند نمونه، با توجه به قیمت هر جنس در جای خالی عدد مناسب بنویسید.

اسکناس ۳۵

٣٥٠'٠٠٠ تومان

اسکناس .....

٥٢٠'٠٠٠ تومان

اسکناس .....

٧٢٠'٠٠٠ تومان

اسکناس .....

٩٤٠'٠٠٠ تومان

یعنی یک میلیون تومان

برای خرید این تابلو معرف، مبلغ زیر پرداخت شد.

قیمت این تابلو چقدر بوده است؟

با مقدار پولی که داریم، کدام دستبند را می توان خرید؟

١٠٠٠ تو مان

۱۵۰۰'۰۰۰ ته مان

آقای پارسا برای نقاشی دفترکار خود ۱۰۰ اسکناس ده هزار تومانی به نقاش داد.

او چند تو مان پرداخت کرده است؟

مانند نمونه، در جاهای خالی عدد مناسب بنویسید.

با توجه به مقدار پول های هر ردیف، قیمت هر کالا را بنویسید.

قیمت این ماشین ظرفشویی ..... تومان است.

قیمت این یخچال ..... تومان است.

قیمت این گبه ..... تومان است.

با توجه به مقدار پول های هر ردیف، قیمت هر کالا را بنویسید.

قیمت این موتورسیکلت ..... تومان است.

قیمت این سرویس مبل ..... تومان است.

ریاضی در زندگی

فرض کنید شما یک حساب بانکی دارید و می خواهید مبلغ ۲۸۴۵۰۰۰ تومان
..... ریال ..... یعنی : .....
از حساب خود برداشت کنید.
جاهایی که علامت ✗ دارد را کامل کنید.

سنده برداشت / واریز

۸۰۶۹۷۹

..... / ..... / ..... تاریخ ✗

..... ریال ..... ✗ (به حروف)	..... ریال ..... ✗ مبلغ : (به عدد)
------------------------------	------------------------------------

واریز : به حساب / کارت شماره ..... به نام ..... واریز نمودم.	برداشت : از حساب / کارت شماره ..... به نام ..... برداشت نمودم. ✗
--	---

..... ✗ شماره ملی : .... ✗ شماره تماس : .... ✗ کد پستی : .... ✗ امضا :
--

مهر و امضا شعبه :

ریاضی در زندگی

امروز ۲۵ آذر ماه است.

آقای ناظمی ۲ هفته دیگر به جشن عروسی دعوت شده است.

یعنی ..... ماه

او ..... تومان داشت.

آقای ناظمی این کت و شلوار را برای عروسی خرید.

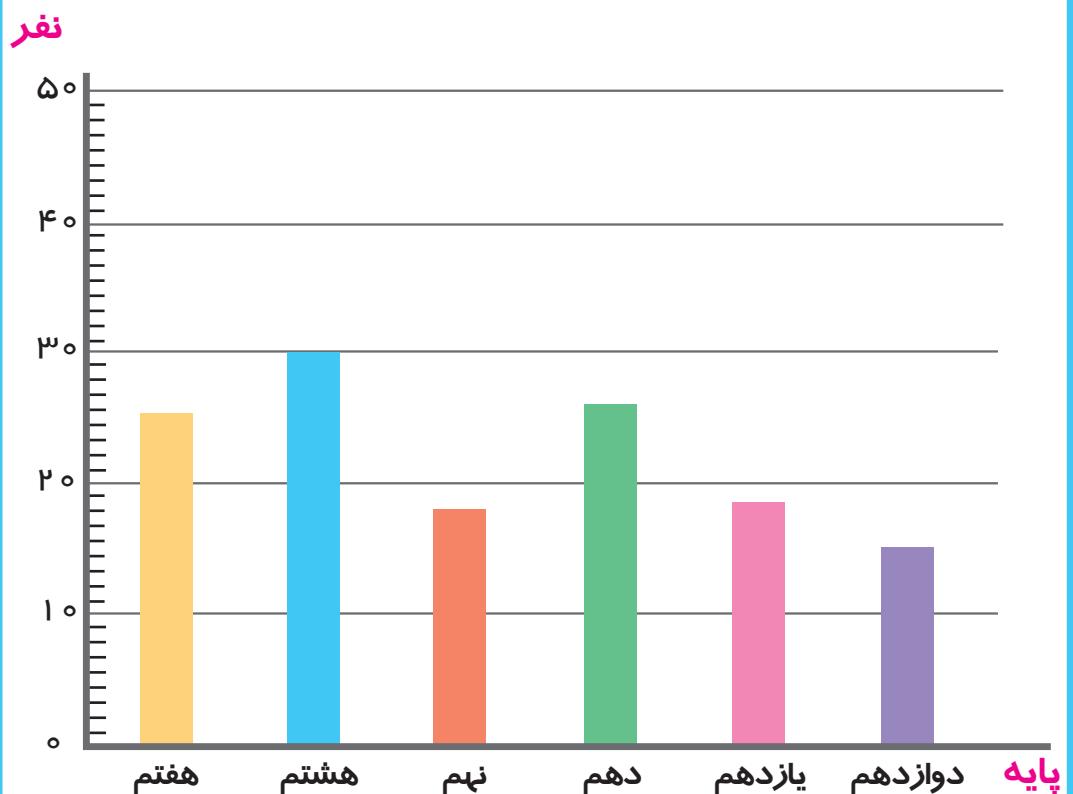
و ..... اسکناس از بسته‌ی پول خود را به فروشنده داد.

و ..... اسکناس برایش ماند. یعنی ..... تومان.

قد شلوار او باید ۵ ..... کوتاه می‌شد. فروشنده به او گفت:
الآن ساعت ۴:۲۰ بعد از ظهر است، شلوار شما ۲ ساعت دیگر یعنی در ساعت
..... آماده می‌شود.

مقایسه اعداد

نمودار آمار دانش آموزان دیبرستان توانا

برای مقایسه اطلاعاتی مختلفی مانند: میزان جمعیت،
میزان بارندگی و ... از نمودار استفاده می شود.

آیا می دانید؟

به فیش حقوقی خانم زهره سرمدی، در سال های ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶ توجه کنید و جاهای خالی را کامل کنید.

فیش حقوقی	
حقوق و مزایا	
۱۲۷۸۵۷۰۰ ریال	نام و نام خانوادگی: زهره سرمدی شماره پرسنلی: ۱۲۰۳۴۵
جمع: ۱۲۷۸۵۷۰۰ ریال	
دوازده میلیون و هشتاد و هشتاد و شش هزار و هشتاد و پنج هزار و هشتاد و پنجم ریال	

حقوق ماهانه سال ۱۳۹۵

..... ریال

فیش حقوقی	
حقوق و مزایا	
۱۴۹۸۶۹۰۰ ریال	نام و نام خانوادگی: زهره سرمدی شماره پرسنلی: ۱۲۰۳۴۵
جمع: ۱۴۹۸۶۹۰۰ ریال	
چهارده میلیون و نهصد و هشتاد و شش هزار نهصد و پانز ریال	

حقوق ماهانه سال ۱۳۹۶

..... ریال

حقوق ماهانه ی خانم سرمدی در چه سالی بیشتر بوده است؟ .....

با افزایش سابقه کار هر فرد، میزان حقوق او هم بیشتر می شود.

کشاورزی محصول برج خود را $۱۵\,۰۰۰\,۰۰۰$ تومان فروخته است.
او محصول گندم خود را $۱۰\,۵۰۰\,۰۰۰$ تومان فروخته است.
این کشاورز از فروش کدام محصول، پول بیشتری به دست آورده است؟

خانم اسدی $۲۹\,۵۷۸\,۱۲۶$ ریال پس انداز دارد.

خانم رحمانی $۲۸\,۵۷۸\,۲۶۳$ ریال پس انداز دارد.

پس انداز چه کسی بیشتر است؟

تمرین

مبلغ پول های هر قسمت را بنویسید و مقایسه کنید.

..... تومان

..... تومان

..... تاریخ .....

شیرینی فروشی

دانمارکی کیلویی ۱۸۵۰۰ تومان

نارگیلی کیلویی ۲۱۵۰۰ تومان

کیک بزدی کیلویی ۱۲۰۰۰ تومان

رولت کیلویی ۲۱۵۰۰ تومان

با توجه به قیمت شیرینی‌ها، جاهای خالی را کامل کنید.

..... قیمت شیرینی دانمارکی از شیرینی رولت است.

..... ارزان ترین شیرینی کدام است؟

..... و قیمت شیرینی با هم برابر است.

ارزان ترین تابلو معرق را مشخص کنید.

۴۸۵۰۰۰ تومان

۵۲۰۰۰۰ تومان

۷۰۰۰۰۰ تومان

کیلویی ۱۲۰۰ تومان

کیلویی ۷۵۰۰ تومان

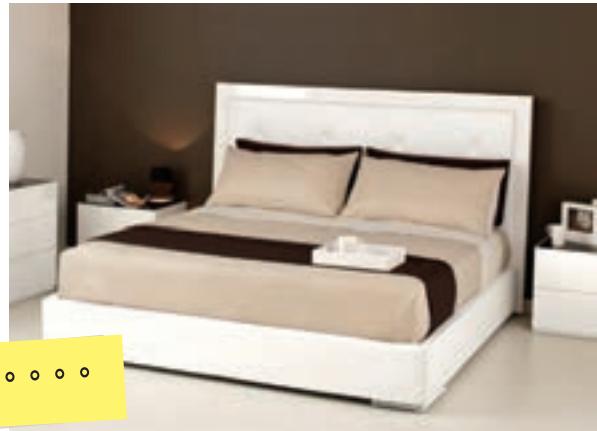

کیلویی ۳۹۵۰ تومان

به قیمت برخی از تولیدات یک کارگاه چوب توجه کنید:

۱۴۹۰۰۰۰ تومان

۳۶۵۰۰۰۰ تومان

۲۱۴۰۰۰۰ تومان

..... ارزان ترین کالا کدام است؟

..... گران ترین کالا کدام است؟

فرشاد در بخش برشکاری چوب این کارگاه کار می کند و ماهانه ۱۴۵۰۰۰۰ تومان حقوق می گیرد.

مهدی در بخش رنگ کاری چوب، کار می کند و حقوق ماهانه‌ی او ۱۷۰۰۰۰ تومان است.

..... حقوق کدام یک بیشتر است؟

..... چه قدر بیشتر است؟ تومان

اجاره خانه :	۸۵۰۰۰۰ تومان
هزینه قبض آب و برق و تلفن :	۹۷۰۰۰ تومان
هزینه مواد خوراکی :	۴۸۵۰۰۰ تومان
هزینه رفت و آمد :	۶۵۰۰۰ تومان

به بعضی از هزینه های ماهانه‌ی خانواده عباسی توجه کنید و آن‌ها را به حروف بنویسید.

هزینه اجاره خانه :

..... تومان

هزینه قبض آب، برق و تلفن :

..... تومان

هزینه مواد خوراکی :

..... تومان

هزینه رفت و آمد :

.....

خانواده عباسی برای کدام یک از هزینه های ماهانه خود مبلغ بیشتری پرداخت می‌کند؟

فعالیت

۳ مورد از هزینه های ماهانه‌ی خانواده خود را بنویسید.

هزینه ..... تومان ..... حدود

هزینه ..... تومان ..... حدود

هزینه ..... تومان ..... حدود

هزینه خانواده شما در کدام مورد کمتر است؟

اندازه گیری

برای اندازه گیری مساحت زمین های کشاورزی، باغ و ...
معمولاً از واحد هکتار استفاده می شود.
یک هکتار برابر با ۱۰۰۰۰ متر مربع است.

آیا می دانید؟

فعالیت

به همراه مربی خود به حیاط مدرسه بروید.

با دستور مربی از خط شروع به صورت جفت پا بپرید.

میزان پرش خود را با متر اندازه گیری کنید.

طول پرش شما چقدر است؟ ..... سانتی متر.

طول پرش یکی از دوستانتان را بنویسید ..... سانتی متر.

طول پرش شما از دوستان ..... است.

شما می توانید با تمرینات بیشتر، طول

پرش خود را افزایش دهید.

میز مستطیل شکلی به طول 12 m و عرض 9 m سانتی متر ساخته ایم.

می خواهیم روی آن را شیشه بیاندازیم.

مساحت آن را حساب کنید

می خواهیم کف اتاق مربع شکلی به طول 3 m را موکت کنیم.

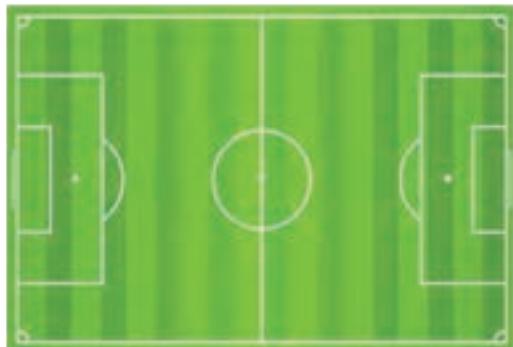
مساحت این اتاق چه قدر است؟

می خواهیم دور یک رومیزی را نوار دوزی کنیم. اگر طول آن 21 m

و عرض آن 13 cm سانتی متر باشد محیط آن چه قدر است؟

طول یک زمین فوتبال 110 متر و عرض آن 55 متر است .
می خواهیم آن را چمن کاری کنیم . مساحت این زمین را
حساب کنید.

باغداری می خواهد دور باغ خود را به عرض 75 متر و
طول 15 متر دیوار بکشد.
محیط این باغ چه قدر است؟

گفت و گو کنید:

برای کاربرد اندازه گیری محیط در زندگی ، چند مثال بزنید.

.....

.....

.....

برای کاربرد اندازه گیری مساحت در زندگی ، چند مثال بزنید.

.....

.....

.....

جمع

نم و نم خانوادگی: حسین علی پور
شماره پرسنل: ۹۰۰۳۵۸۰۴
آموزش و پرورش منطقه ۶

فیش حقوقی اردیبهشت ۱۳۹۶

خلاص دریافتی	شرح کسورات	شرح پرداخت ها
۲۲۳۷۷۹۰۰	بیمه تکمیلی کارمند ۱۸۵۰۰۰ صندوق بازنشستگی ۲۵۵۰۷۰۰ بیمه خدمات درمانی ۳۰۴۸۰۰ بیمه عمر سهم کارمند ۳۲۷۰۰۰ مالیات مستمر ۴۹۵۰۰۰	حق شغل ۱۱۱۸۵۰۰۰ حق شاغل ۵۰۸۵۸۰۰ تفاوت تطبیق ۱۰۳۵۸۰۰ فوق العاده سختی ۵۰۸۵۰۰ فوق العاده شغل ۲۵۴۰۵۵۰۰ حق شغل حرفه ای ۵۵۹۰۵۰۰
	جمع کسورات: ۳۵۶۸۲۰۰	جمع پرداخت ها: ۲۵۹۴۶۱۰۰
خلاص دریافتی:	بیست و دو میلیون و سیصد و هفتاد و هفت هزار و نهصد ریال	

آیا می دانید در فیش های حقوقی جمع پرداخت ها،
جمع کسورات و مبلغ خالص دریافتی مشخص شده
است.

مریم از فروشگاه لوازم التحریر یک دفتر سیمی به قیمت ۳۷۰۰ تومان و یک پرگار به قیمت ۴۶۰۰ تومان خرید.

$$\begin{array}{r}
 3700 \\
 + 4600 \\
 \hline
 8300
 \end{array}$$

او ..... تومان خرج کرده است.

جمع های زیر را انجام دهید. (بدون استفاده از ماشین حساب)

$$\begin{array}{r}
 5800 \\
 + 2400 \\
 \hline
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 1200 \\
 + 3900 \\
 \hline
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 1500 \\
 + 6800 \\
 \hline
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 8300 \\
 + 1700 \\
 \hline
 \end{array}$$

قیمت اجنباس هر ردیف را حساب کنید. (بدون استفاده از ماشین حساب)

۴۹۰۰ تومان

۳۷۰۰ تومان

تومان .....

۹۸۰۰ تومان

۶۵۰۰ تومان

تومان .....

۵۴۰۰ تومان

۷۸۰۰ تومان

تومان .....

مسئله

خانم شمس برای درست کردن مربای هویج، مواد زیر را خریداری کرد.

شکر ۵۷۰۰ تومان

هویج ۳۸۰۰ تومان

او چند تومان خرج کرده است؟

تاریخ .....

قیمت اجنبات هر ردیف را حساب کنید. (بدون استفاده از ماشین حساب)

۳۰۰۰۰۰ تومن

۱۰۰۰۰۰ تومن

۵۰۰۰۰ تومن

..... تومن

۷۰۰۰۰۰ تومن

۵۰۰۰۰ تومن

۱۰۰۰۰۰ تومن

..... تومن

۴۰۰۰۰۰ تومن

۳۰۰۰۰۰ تومن

۱۰۰۰۰۰ تومن

..... تومن

مانند نمونه جمع های زیر را انجام دهید.

$$\begin{array}{r}
 100 \text{ هزار} \\
 + 50 \text{ هزار} \\
 + 10 \text{ هزار} \\
 + 2 \text{ هزار} \\
 \hline 162 \text{ هزار}
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 100 \text{ هزار} \\
 + 100 \text{ هزار} \\
 + 50 \text{ هزار} \\
 + 5 \text{ هزار} \\
 \hline
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 50 \text{ هزار} \\
 + 10 \text{ هزار} \\
 + 5 \text{ هزار} \\
 + 2 \text{ هزار} \\
 \hline
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 100 \text{ هزار} \\
 + 10 \text{ هزار} \\
 + 10 \text{ هزار} \\
 + 5 \text{ هزار} \\
 \hline
 \end{array}$$

قناڈی یاس اجناس زیر را خریده است :

آرد : ۱۰۰ هزار تومان

شکر : ۱۰۰ هزار تومان

وانیل : ۵۰ هزار تومان

پودر کاکائو : ۵ هزار تومان

این قناڈی برای خریدهای بالا، چه قدر هزینه کرده است؟

مقدار پول های هر ردیف را حساب کنید.

تومان .....

تومان .....

تومان .....

فعالیت

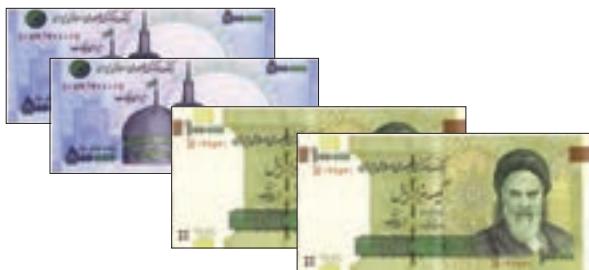
از بین پول هایی که معلم در اختیار شما قرار می دهد، چهار پول را جدا کرده و مجموع ارزش آن ها را بیان کنید.

مقدار پول های هر ردیف، قیمت هر جنس را نشان می دهد.

قیمت هر جنس را بنویسید.

سرویس سرامیک ..... تومان

گلاب پاش میناکاری ..... تومان

رومیزی ترمه ..... تومان

سرگرمی

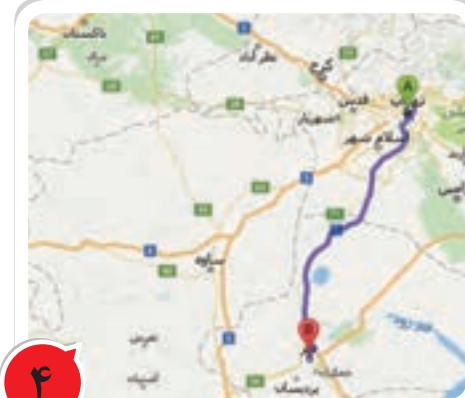

۵

واحد اندازه گیری هر تصویر را در جدول زیر بنویسید.

۱

۲

۶

۳

۴

۱	۲	۳	۴
۵	۶		

ماشین حساب

وسایلی مانند گوشی تلفن همراه، رایانه، تبلت و ....
ماشین حساب دارند و در انجام محاسبات ریاضی
می توان از آن ها استفاده کرد.

آیا می دانید؟

هر یک از عدهای زیر را با ماشین حساب نشان دهید.

سپس عددی را که ماشین حساب نشان می دهد به فارسی بخوانید.

۸۴۶۵۳۷۰۲۱

۷۴۶۹۲۵۱۸

۱۰۹۷۲۸۳۵۶

۳۲۵۴۰۷۸۹۱

۶۴۰۹۳۷۲۰۰

۹۶۵۷۴۰۱

جمع و تفریق های زیر را با ماشین حساب انجام دهید :

$$۹۷۸۲۷۵۰۰ + ۳۶۵۹۶۲۸ =$$

$$۴۹۸۲۶ + ۱۵۷۴ + ۶۰۱۹۶ + ۲۳۷۵ =$$

$$۱۸۵۷۴۲۶۹ - ۶۴۵۸۲۴۷۲ =$$

$$۷۵۶۳۲۰۸۴۱ - ۲۹۳۵۶۱۷۴ =$$

برای انجام محاسبات از ماشین حساب استفاده کنید.

قیمت این جالب‌الاین است.

سارا این پول‌ها را به فروشنده داد.

او چقدر باید پس بگیرد؟

..... تومان

احمد این لیست را برای خرید، تهیه کرده است.

پنیر، ماست، کشک، شامپو

او ابتدا به قسمت لبیات فروشگاه رفت و مواد زیر را خرید کرد.

پنیر ۵۲۰۰ تومان   ماست ۹۷۰۰ تومان

کشک ۶۳۰۰ تومان

سپس از قسمت لوازم بهداشتی یک شامپو با قیمت ۱۲۰۰۰ تومان خرید.

صورت حساب او چه قدر شده است؟ ..... تومان

اگر او این چک پول را به صندوقدار بدهد،

چقدر باید پس بگیرد؟ ..... تومان

تاریخ .....

محسن دیپلم "کمک رنگ کار ساختمان" دارد و با یک نقاش ساختمان کار می کند.
او مواد مصرفی زیر را خریده است :

رنگ پلاستیک :	۱۲۵۰۰۰ تومان
رنگ روغنی :	۲۱۰۰۰۰ تومان
روغن جلا :	۳۵۰۰۰ تومان
تینر :	۱۷۰۰۰ تومان

محسن چه قدر باید پرداخت کند؟

اگر او ۴۰۰۰ تومان بدهد ، چه قدر باید پس بگیرد؟

فیش زیر مربوط به هزینه های خرید خانم صالحی از یک داروخانه است.

قیمت دارو ۸۶۹۰۰ تومان

قیمت ترازو ۷۵۰۰۰ تومان

او روی هم چقدر باید پرداخت کند؟ ..... تومان
اگر او ۲۰۰۰۰ تومان به صندوقدار بدهد، چقدر باید پس بگیرد؟ ..... تومان

ریاضی در زندگی

خانواده سالاری برای تعطیلات نوروزی به استان کردستان سفر کردند.
آن‌ها روز دوم ..... ماه، ساعت ۷:۳۰ صبح حرکت کردند و ۷ ساعت بعد یعنی در ساعت ..... به شهر سنندج رسیدند.

خانم سالاری به بچه‌ها گفت: این استان در غرب کشور ایران واقع شده است و بر اساس سرشماری سال ۹۵ حدود ۱۶۰۰۰۰ نفر جمعیت دارد. ما می‌خواهیم دو روز در شهر سنندج که مرکز این استان است بمانیم.

قیمت اقامت در هتل برای هر شب ۲۷۵۰۰ تومان بود و آقای سالاری ..... تومان بابت هزینه اقامت پرداخت کرد.

آن‌ها از سنندج به شهر مریوان رفته‌اند، فاصله سنندج تا مریوان حدود ۱۳۰ ..... است.
خانواده سالاری پس از بازدید از دیدنی‌های این شهر به بازار رفته‌اند.

دختر آقای سالاری از بین دو لباس محلی زیر، لباس ارزان‌تر را انتخاب کرد. قیمت این لباس ..... تومان بود.

۱۲۵۰۰۰ تومان

۱۷۰۰۰۰ تومان

ریاضی در زندگی

برادرش هم یک جفت گیوه به قیمت (به حروف: ..... ریال).

یعنی ..... تومان خرید.

۴۵۰۰۰ ریال

قیمت این دو جنس ..... تومان شد.

پدر پول‌های زیر را به فروشنده داد:

یعنی ..... تومان

او ..... تومان پس گرفت.

آن‌ها در ادامه سفر از شهرهای بانه و سقز هم، دیدن کردند و برای سوغاتی ۵ بسته شیرینی محلی به قیمت هر بسته ۱۲۰۰۰ تومان خریدند و ..... تومان پرداخت کردند.

در این سفر به آن‌ها خیلی خوش گذشت و با خاطرات خوبی از مهمنان نوازی مردم این استان به شهر خود بازگشتند.

ساعت

دوم فروردین

اول فروردین

زمان اذان: ۴۲:۵ صبح

زمان اذان: ۴:۴۵ صبح

برای استفاده بهتر از انرژی، ساعت رسمی کشور در ابتدای
فصل بهار یک ساعت به جلو و در ابتدای فصل پاییز یک
ساعت به عقب کشیده می شود.

آیا می دانید؟

ساعت ۷ صبح است.

خانم حسینی ۲۰ دقیقه بعد سوار سرویس اداره می شود.

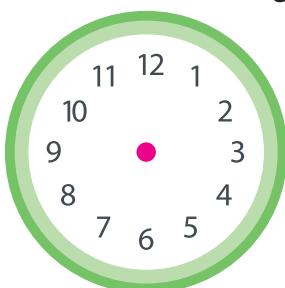
يعنى ساعت ۷:۲۰ صبح

ساعت ..... بعد از ظهر است.

۴۵ دقیقه دیگر آزمون شروع می شود.

با کشیدن عقربه های ساعت، زمان شروع آزمون را نشان دهید و در جای خالی بنویسید.

يعنى ساعت .....

ساعت ۵ بعد از ظهر است.

ساعت ۸ شب است.

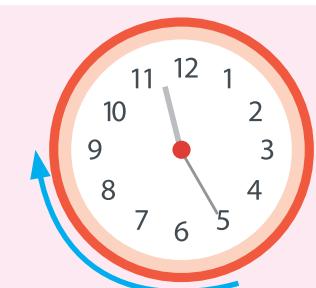
..... ۳۰ دقیقه دیگر می شود

نادر ۲۵ دقیقه دیگر به خانه می رسد.

ساعت ۹ صبح است.

..... یعنی ساعت .....

..... ۱۵ دقیقه دیگر می شود

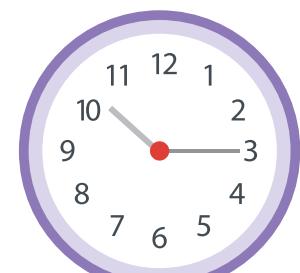
ساعت ۱۱:۲۵ است.

۲۰ دقیقه دیگر زنگ تفریح شروع می شود.

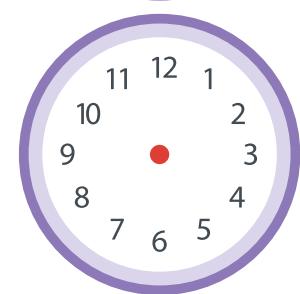
..... يعني ساعت .....

با کشیدن عقربه های ساعت، زمان آماده شدن کیک را نشان دهید و در جای خالی بنویسید.

مریم در ساعت ۱۰:۱۵ مایع کیک را در فر گذاشت.

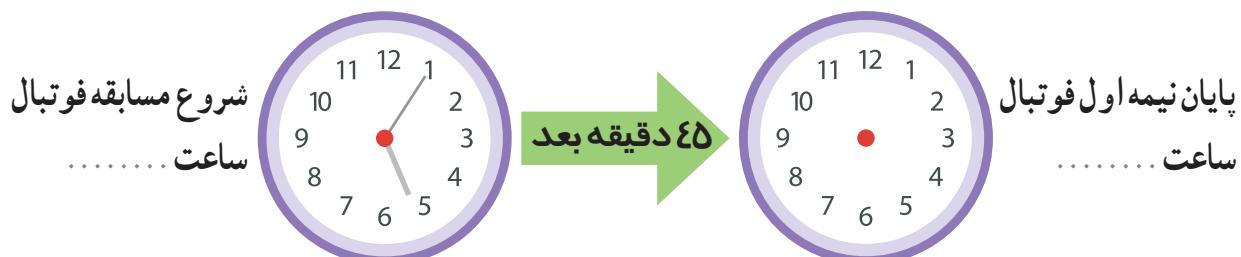
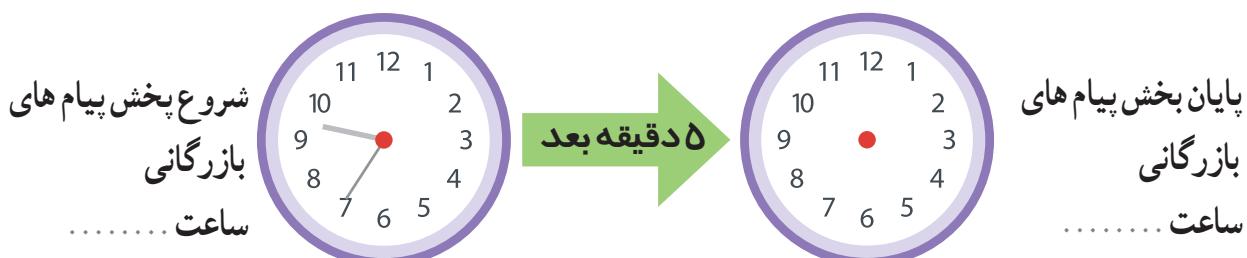
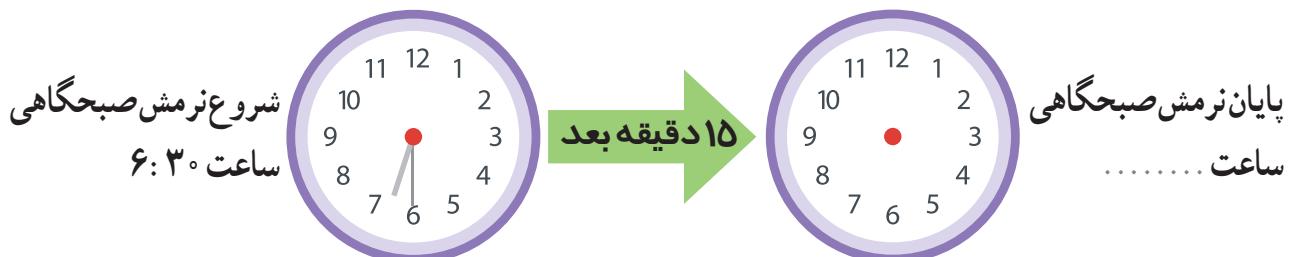
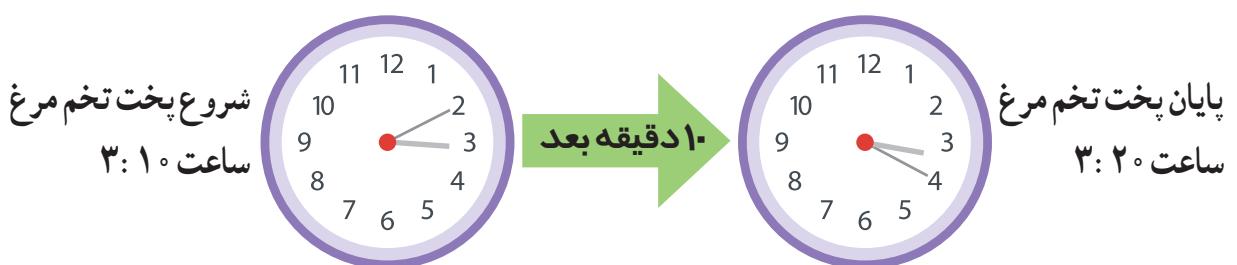

۲۵ دقیقه دیگر کیک آماده است.

..... يعني ساعت .....

مانند نمونه، با کشیدن عقربه های ساعت. زمان پایان هر فعالیت را نشان دهید.
سپس جاهای خالی را کامل کنید.

مجید ساعت ۴:۲۰ شروع به پیاده روی کرد.

پیاده روی او ۳۰ دقیقه طول کشید.

..... یعنی تا ساعت

زنگ تفریح ساعت ۱۵:۹ شروع می شود.

مدت زمان آن ۲۰ دقیقه است.

..... یعنی تا ساعت

ساعت ۷:۳۵ بعدها ظهر است.

میدان میوه و تره بار ۱ دقیقه دیگر تعطیل می شود.

..... یعنی ساعت

ساعت ۲:۲۰ است.

پروین باید تا ۳۵ دقیقه دیگر، کار خود را به کارفرما تحویل دهد.

..... یعنی ساعت

ساعت یازده و ربع است.

۲۰ دقیقه دیگر می شود :

..... ساعت

ساعت یک و نیم است

۱۰ دقیقه دیگر می شود :

..... ساعت

ضرب های زیر را با ماشین حساب انجام دهید.

$$56790 \times 3142 = \dots$$

$$128307 \times 294 = \dots$$

$$93680 \times 1567 = \dots$$

$$37945 \times 4351 = \dots$$

تقسیم های زیر را با ماشین حساب انجام دهید.

$$214588752 \div 72816 = \dots$$

$$250250427 \div 5283 = \dots$$

$$43711500 \div 1725 = \dots$$

$$892756 \div 2418 = \dots$$

مسئله

قیمت ۳۵ بخاری گازی چه قدر است؟

تومان .....

۵۲۰'۰۰۰ تومان

قیمت ۴۰ ماشین لباسشویی چه قدر است؟

تومان .....

۴۵'۰۰۰ تومان

با ۲۹۵'۰۰۰ تومان، چند کولر گازی می توان خرید؟

کولر گازی .....

۱۳۵'۰۰۰ تومان

با ۱۶۵'۰۰۰ تومان، چند چرخ خیاطی می توان خرید؟

چرخ خیاطی .....

۲۷۵'۰۰۰ تومان

جدول زیر، اجناس خریداری شده برای یک فروشگاه را نشان می‌دهد.

خشکبار	وزن (کیلوگرم)	قیمت هر کیلو (تومان)	قیمت کل
پسته	۱۶۰	۴۱۰۰۰	
بادام	۱۴۵	۴۹۵۰۰	
تخمه کدو	۲۵۰	۲۲۷۰۰	
انجیر خشک	۱۲۵	۳۵۲۰۰	
جمع			

۱- جدول بالا را با توجه به سوال‌های زیر کامل کنید :

- چند کیلوگرم خشکبار خریداری شده است؟

- برای خرید هر نوع خشکبار چقدر پرداخت شده است؟

- قیمت کل اجناس خریداری شده چقدر است؟

۲- خریدار می‌خواهد این مبلغ را در ۳ قسط مساوی پرداخت کند، مبلغ هر قسط چه قدر است؟

تخفیف

گاهی فروشنده ها برای فروش بیشتر، برخی از اجناس خود را ارزان تر از قبل می فروشنند. یعنی به آن اجناس «تخفیف» می دهند.

آیا می دانید؟

زهرا با پدر خود به خرید رفت.

او در غرفه پوشاسک تابلوی **۲۰٪ تخفیف** را دید و از پدرش پرسید:

۲۰٪ تخفیف یعنی چه؟

۲۰٪ تخفیف

پدر گفت: یعنی این فروشگاه اجناس این غرفه را **۲۰ درصد** ارزان تر از قبل می فروشد.
این (%) علامت **درصد** است.

سپس به او گفت: قیمت این بلوز **۲۵۰۰۰** تومان بوده است:

که پس از تخفیف قیمت آن **۲۰٪** تومان شده است.

تخفیف

۲۵۰۰۰ تومان

برای محاسبه مبلغ ۲۰% تخفیف،

مراحل زیر را با ماشین حساب انجام می‌دهیم:

- قیمت قبلی بلوز را روی ماشین حساب نشان می‌دهیم.

- در پایان علامت درصد $\%$ را می‌زنیم.

عدد ۵۰۰۰ یعنی مبلغ تخفیف را روی ماشین حساب می‌بینیم.

پس این بلوز ۵۰۰۰ تومان ارزان شده است.

۲۵۰۰۰ تومان

۲۰

۵۰۰۰

$50000 \times 5\% = 250$

مانند نمونه، مبلغ تخفييف هر جنس را با استفاده از ماشین حساب به دست آوريد.

میزان تخفييف : $\% 5$

مبلغ تخفييف : 250 تومان

5000 تومان

میزان تخفييف : $\% 15$

15000 تومان

مبلغ تخفييف : .....تومان

47000 تومان

میزان تخفييف : $\% 10$

مبلغ تخفييف : .....تومان

60000 تومان

میزان تخفييف : $\% 30$

مبلغ تخفييف : .....تومان

مانند نمونه، با توجه به قیمت هر جنس و میزان تخفیف جاهای خالی را کامل کنید.

میزان تخفیف :٪ ۲۵

مبلغ تخفیف : ۹۵۰۰ تومان

۳۸۰۰۰ تومان

قیمت این کیف پس از تخفیف چقدر است؟

$$\text{تومان } 38000 - 9500 = 28500$$

۱۲۰۰۰ تومان

میزان تخفیف :٪ ۱۵

مبلغ تخفیف : ..... تومان

قیمت این بسته لوبیا پس از تخفیف چقدر است؟

۴۰۰۰۰ تومان

میزان تخفیف :٪ ۵۰

مبلغ تخفیف : ..... تومان

قیمت روغن زیتون پس از تخفیف چقدر است؟

یک فروشگاه پوشاس اجناس زیر را با 20% تخفیف می فروشد.

۱۲۰,۰۰۰ تومان

مبلغ تخفیف : ۲۴۰,۰۰۰ تومان

قیمت پس از تخفیف : ۹۶,۰۰۰ تومان

۲۴۰,۰۰۰ تومان

مبلغ تخفیف : ..... تومان

قیمت پس از تخفیف : ..... تومان

۷۵,۰۰۰ تومان

مبلغ تخفیف : ..... تومان

قیمت پس از تخفیف : ..... تومان

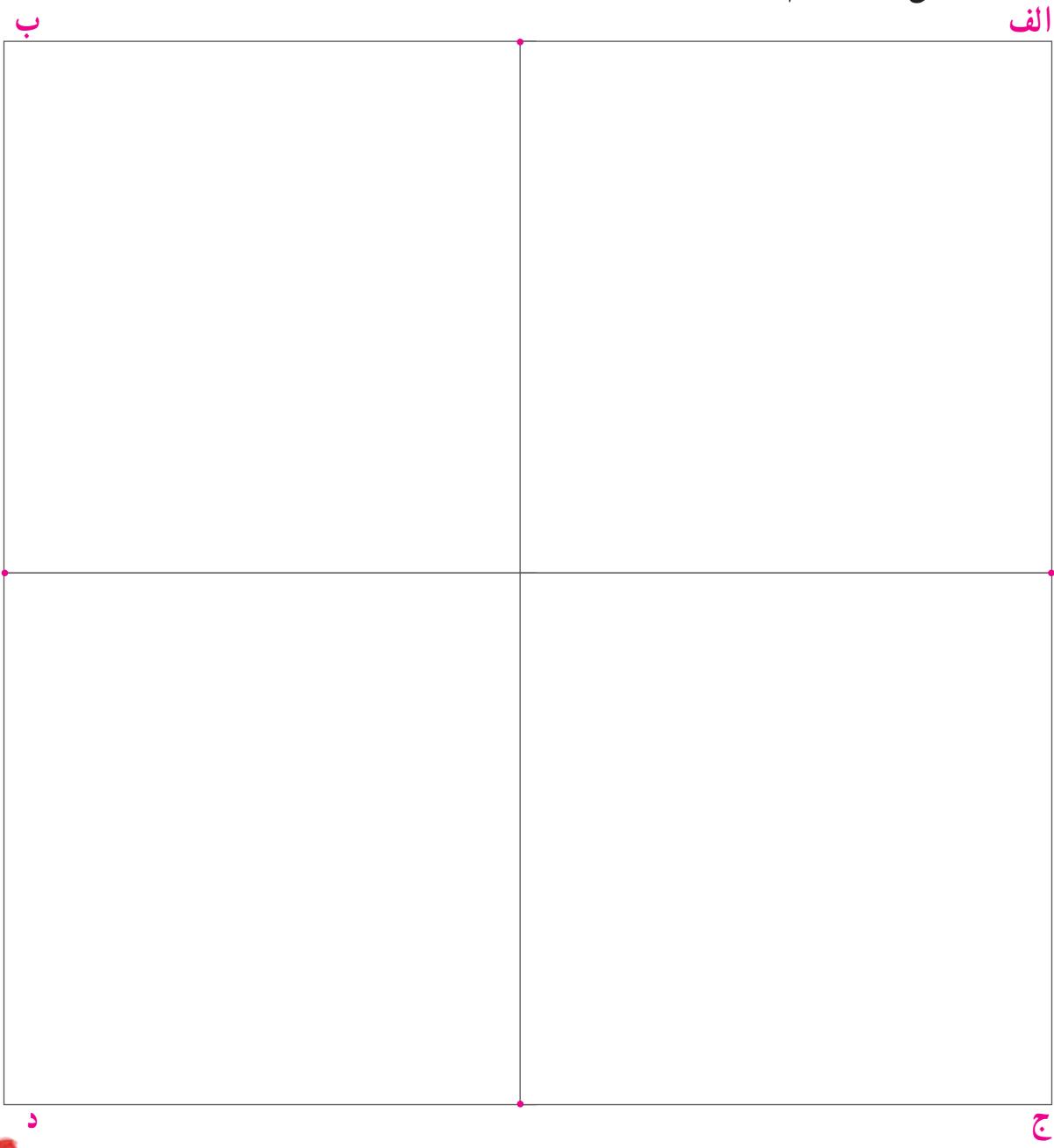
گفت و گو کنید:

آیا شما تاکنون در خرید خود از تخفیف استفاده کرده اید؟

توضیح دهید.

- ۱- یک مربع به ضلع ۱۶ سانتی متر رسم کنید. برای رسم مربع :
- پاره خط "الف، ب" را به طول ۱۶ سانتی متر رسم کنید.
- یک بار از نقطه "الف" و بار دیگر از نقطه "ب" عمودی به طول ۱۶ سانتی متر رسم کنید.
- نقطه "ج" را به نقطه "د" وصل کنید
- ۲- هر ضلع این مربع را به دو قسمت مساوی تقسیم کنید.
- ۳- وسط ضلع هارا به هم وصل کنید.

● ریاضی در زندگی من ●

به همراه دبیر خود به آشپزخانه بروید و فعالیت های زیر را انجام دهید:

– نام یکی از مواد غذایی و تاریخ انقضای آن را بنویسید.

..... نام ماده غذایی: .....
..... تاریخ انقضای: .....

با توجه به تاریخ مصرف، آیا می توان آن را استفاده کرد؟

– نام، وزن و قیمت یکی از مواد غذایی را بنویسد.

..... نام ماده غذایی: ..... وزن: .....
..... قیمت: .....

– با استفاده از ترازوی آشپزخانه مقادیر زیر را اندازه گیری کنید.

برنج: یک کیلوگرم نخود: ۵۰۰ گرم (نیم کیلو)

زرشک: ۱۰۰ گرم عدس: ۲۵۰ گرم

فعالیت

شربت آبلیمو درست کنید:

مواد لازم

شکر: ۲ پیمانه آبلیمو: $\frac{1}{3}$ پیمانه آب: ۵ برابر شکر گلاب: $\frac{1}{4}$ پیمانه

طرز تهیه: مواد بالا را به میزان مشخص شده تهیه کنید.

سپس آنها را با یکدیگر مخلوط کنید و هم بزنید.

شربت آبلیمو آماده است. همراه دوستانتان نوش جان کنید.

اشکال هندسی

خانه خدا (کعبه) به شکل مکعب است.

آیا می دانید؟

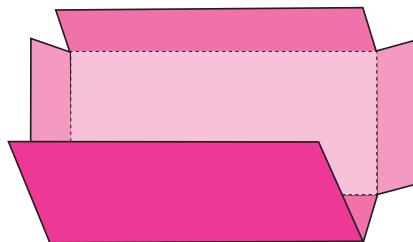
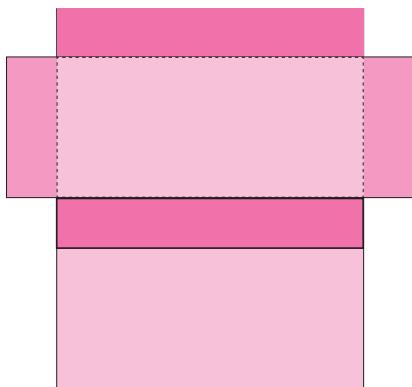
هر یک از جعبه های بالا به شکل یک **مکعب مستطیل** است.
در شکل های زیر، آن هایی را که به شکل مکعب مستطیل هستند، مشخص کنید.

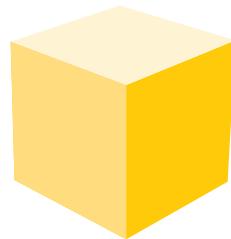

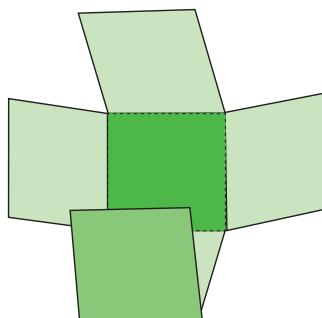
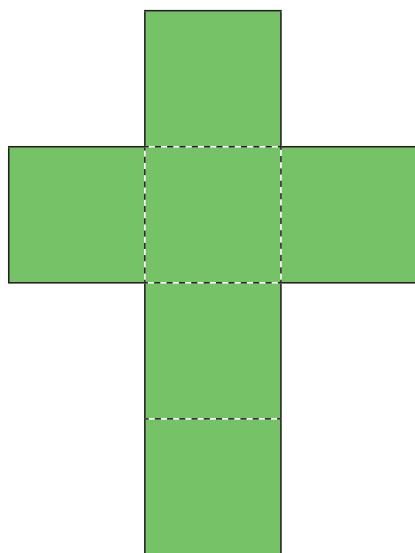
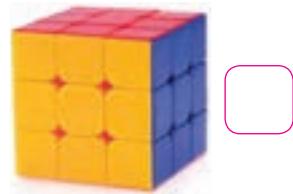

فعالیت

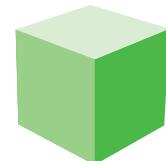
در محیط زندگی خود چه چیزهای دیگری می بینید که به شکل مکعب مستطیل است؟

هر یک از جعبه های بالا به شکل یک **مکعب** است.
کدام یک از تصاویر زیر، به شکل مکعب است؟

در شکل رو به رو، باز شده یک مکعب را می بینیم.
این شکل از چند مربع هم اندازه، تشکیل شده است?
شکل رو به رو را از محل خط چین ها تا می زنیم
و لبه هارا به هم می چسبانیم.
شکل به دست آمده یک مکعب است.

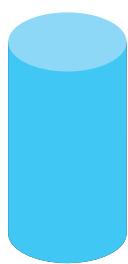

فعالیت

با استفاده از الگوی صفحه ۱۰۱ و ۱۰۲ یک مکعب و یک مکعب مستطیل درست کنید.

به شکل های زیر نگاه کنید. همه ای آن ها استوانه ای شکل هستند.

کدام یک از تصاویر زیر به شکل استوانه است؟ علامت بزنید

به اطراف خود نگاه کنید. چه چیزهای دیگری به شکل استوانه می بینید؟

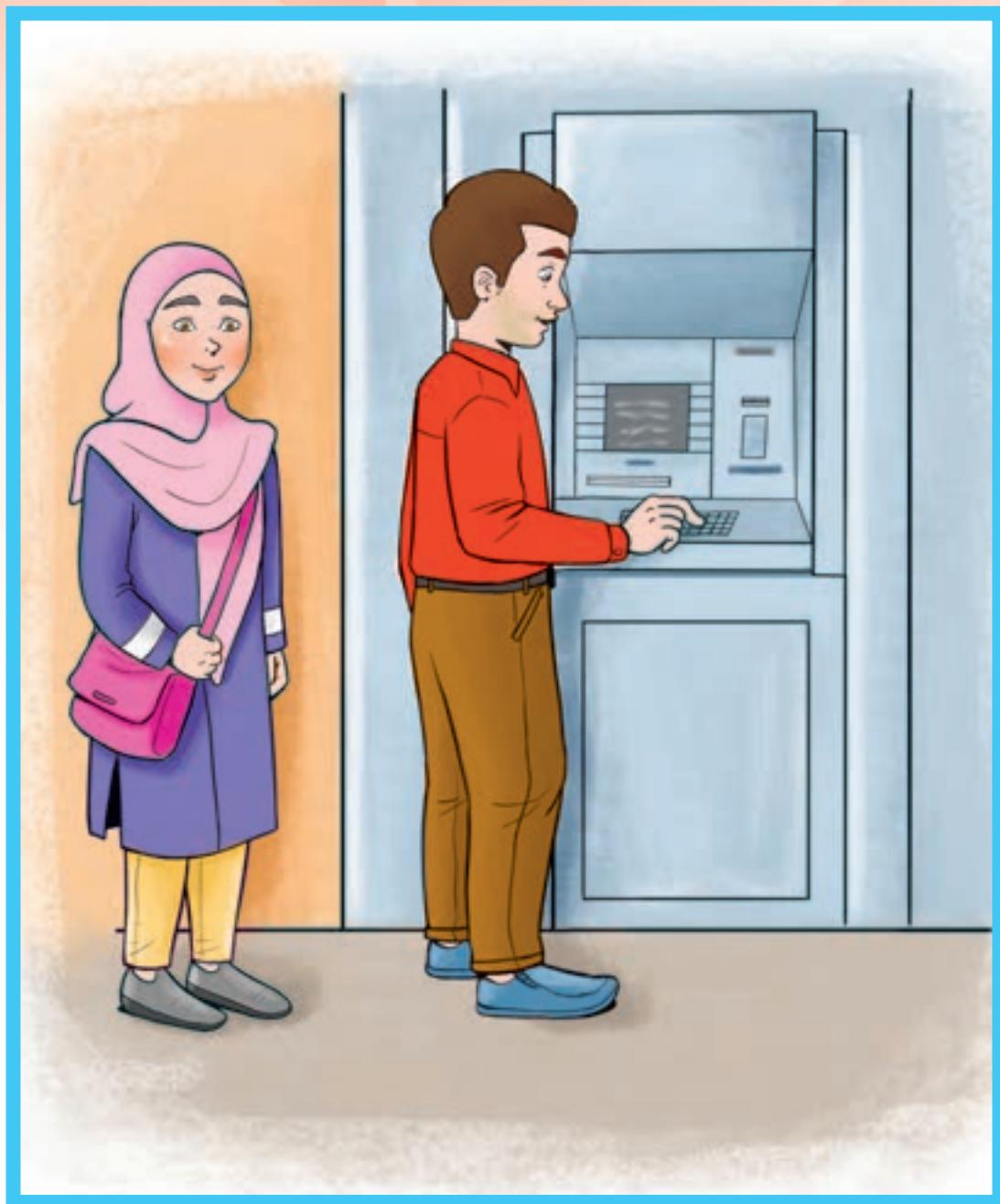
در زیر، روش درست کردن استوانه نشان داده شده است.

فعالیت

شما هم با یک برگ مقوا یا کاغذ، استوانه بسازید.

کارت بانکی

در صورت داشتن پول کافی در حساب، با استفاده از کارت بانکی فعالیت هایی مانند برداشت پول، انتقال وجه، پرداخت قبض ها و ... رامی توان انجام داد.

آیا می دانید؟

مهران ۲۵۰۰۰ ریال در حساب خود پول داشت. او می‌خواست با کارت بانکی خود، مبلغ ۴۰۰۰۰ ریال برداشت کند.

- مهران مراحل زیر را برای دریافت پول انجام داد.
- ابتدا کارت بانکی را وارد دستگاه خود پرداز کرد.
- گزینه زبان فارسی را انتخاب کرد.

کلید دریافت وجه را انتخاب کرد.

شماره رمز خود را وارد کرده و کلید ثبت (تایید) را

فشار داد (شماره رمز، چهار رقمی است).

در پایان کارت، پول و برگه رسید خود را دریافت کرد.

کلید ۴۰۰۰۰ ریال را فشار داد.

شماره رمز خود را در اختیار دیگران قرار ندهید.

فعالیت

به همراه یکی از اعضای خانواده خود، مبلغی را از دستگاه خودپرداز دریافت کنید.

تاریخ .....

تمرین

خانم جمالی می خواهد مبلغ 120% تومن
يعنى 120000 ریال بگیرد.
او کدام گزینه را انتخاب کند؟

آقای جوادی می خواهد مبلغ 10% تومن
يعنى ..... ریال بگیرد.
او کدام گزینه را انتخاب کند؟

خانم محمدی می خواهد مبلغ 200% تومن
يعنى ..... ریال بگیرد.
او کدام گزینه را انتخاب کند؟

کارت بانکی

جاهای خالی را کامل کنید:

زهرا با کارت بانکی خود مقداری پول از خودپرداز گرفت.

برداشت: ..... ریال

یعنی: ..... تومان

خدمات شتاب - دریافت وجه	خودپرداز شعبه استاد معین
۱۳۹۷/۰۱/۱۶ ۱۲:۱۴:۲۲	۷۸۷۷۷۳
شماره ارجاع: ۸۹۲۹۱۲۲۸۰۵۰۱	
شماره کارت: ****۲۲۵۲	
شماره دستگاه: ۱۰۳۰۸۸۰۶	
مبلغ: ۸۰۰,۰۰۰	ریال
مبلغ: ۲۷,۱۲۲,۸۱۹	ریال
با تشکر	

آقای حسینی با کارت بانکی، قبض تلفن منزل را پرداخت کرد.

شناسه قبض: .....

مبلغ: ..... ریال

یعنی: ..... تومان

شماره ارجاع: ۷۱۹۹۸۷-۹۵	شماره کارت: ۴۴۴۴ ۲۳۰۳
رسید پرداخت قبض تلفن -	
از حساب: ۱۵۰۰۳	شروع حساب: جاری
مبلغ قبض: ۱۰۹۰۰	سارمان: مخابرات تهران
شناخته قبض: ۱۴۶-۵۳۲-۱۹۸۷	شماره پابکری: ۱۹۸۷

ماهان مقداری پول به حساب دوستش واریز کرد.

تاریخ: .....

مبلغ انتقال: ..... ریال

یعنی: ..... تومان

خدمات شتاب	تاییدیه انتقال
خودپرداز شعبه استاد معین	
۱۳۹۷/۰۱/۱۶ ۱۲:۱۴:۲۲	۷۸۷۷۷۴
شماره ارجاع: ۸۹۲۹۱۲۲۸۰۵۰۲	
از: بانک ملی ایران	
شماره کارت: ۴۰۲۷۹۹****۲۲۵۲	
به: بانک ملی ایران	
شماره کارت: ۴۰۲۷۹۹****۱۷۰۴	
مبلغ: ۵۰۰,۰۰۰	ریال
شماره دستگاه: ۱۰۳۰۸۸۰۶	

سَرْكَرْمَىٰ

جدول زیر را کامل کنید.

۱- شکل این قوطی چای

۲- وسیله رسم دایره

۳- واحد پول کشور ما

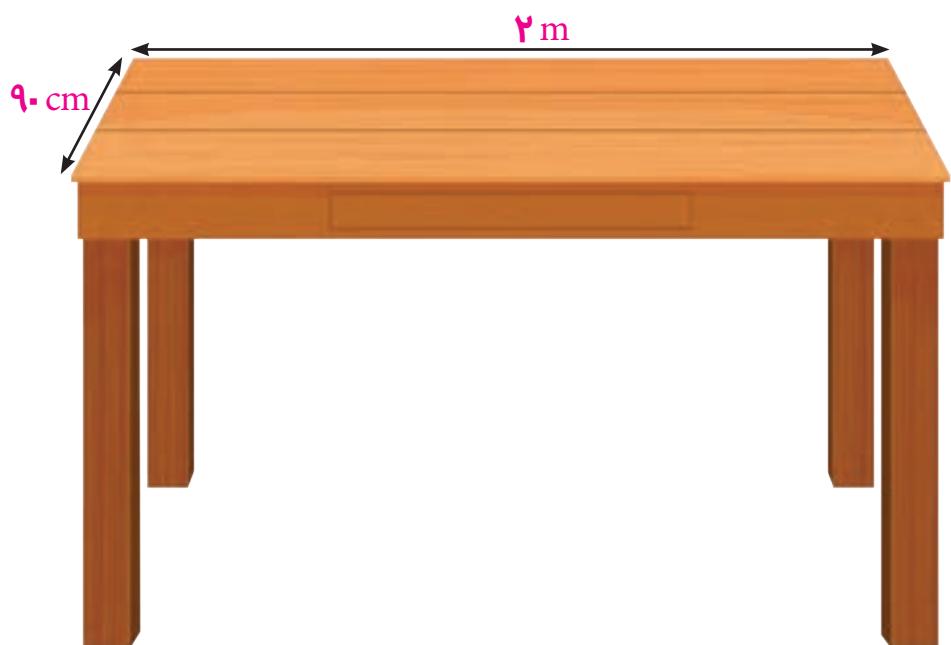
۴- یکی از واحدهای اندازه گیری طول

۵- شکل این قوطی رب گوجه

۶- وسیله اندازه گیری زاویه راست

۷- رمز اول کارت های بانکی، یک عدد ..... رقمنی است.

اندازه گیری

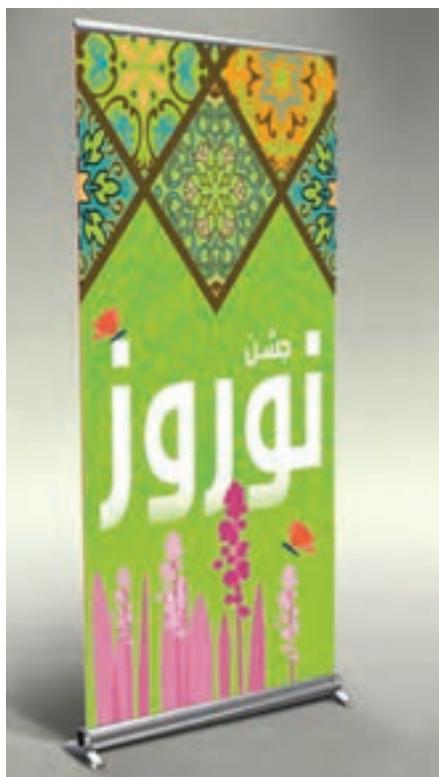

واحد متر را با علامت **m** و سانتی متر را با علامت **cm** نشان می دهند.

آیا می دانید؟

تاریخ .....

مانند نمونه جاهای خالی را کامل کنید.

طول این تابلو ۲ متر است.

۲ متر برابر است با ۲۰۰ سانتی متر

۵ متر برابر است با ..... سانتی متر

۷ متر برابر است با ..... سانتی متر

۳۰۰ سانتی متر برابر است با ۳..... متر

۹۰۰ سانتی متر برابر است با ..... متر

۶۰۰ سانتی متر برابر است با ..... متر

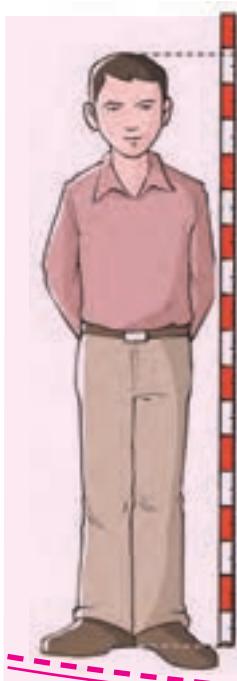
۳۶۰ سانتی متر برابر است با ۳....۶.... متر و ..... سانتی متر

۵۸۷ سانتی متر برابر است با ..... متر و ..... سانتی متر

۸۱۵ سانتی متر برابر است با ..... متر و ..... سانتی متر

۴۵۰ سانتی متر برابر است با ..... متر و ..... سانتی متر

اندازه گیری طول ۲

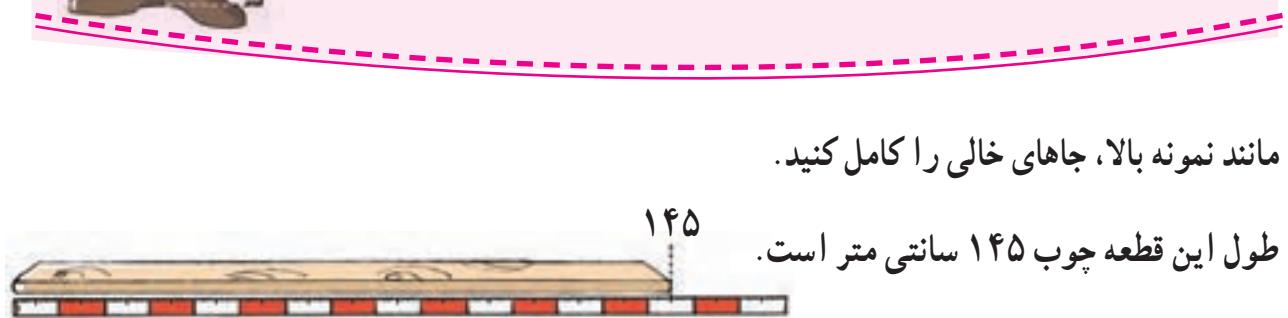

قد عباس ۱۶۸ سانتی متر است.

۱۶۸ سانتی متر برابر است با .....! متر و .....۶۸ سانتی متر.

که آن را به این صورت هم می نویسیم : ۱۶۸ ..... متر

و می خوانیم : یک مترو ۶۸ سانتی متر

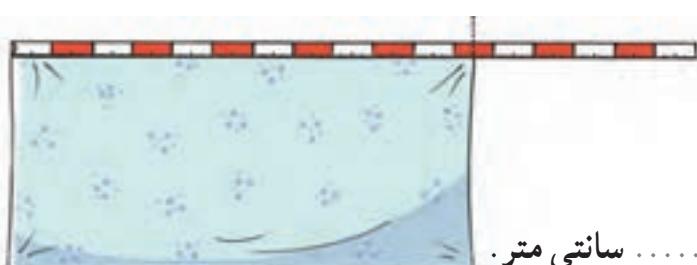

مانند نمونه بالا، جاهای خالی را کامل کنید.

طول این قطعه چوب ۱۴۵ سانتی متر است.

۱۴۵ سانتی متر برابر است با ..... متر و ..... سانتی متر.

می نویسیم : ..... متر و می خوانیم : .....

طول این پارچه ۱۱۵ سانتی متر است.

۱۱۵ سانتی متر برابر است با ..... متر و ..... سانتی متر.

می نویسیم : ..... متر و می خوانیم : .....

اندازه گیری طول ۲

طول این میز ۲۳° سانتی متر است.

۲۳° سانتی متر برابر است با ..... متر و ..... سانتی متر.

می نویسیم : ..... متر و می خوانیم : .....

خانم احمدی ۳۲۵ سانتی متر پارچه خرید.

۳۲۵ سانتی متر برابر است با ..... متر و ..... سانتی متر.

می نویسیم : ..... متر و می خوانیم : .....

طول اتاقی ۴۸° سانتی متر است.

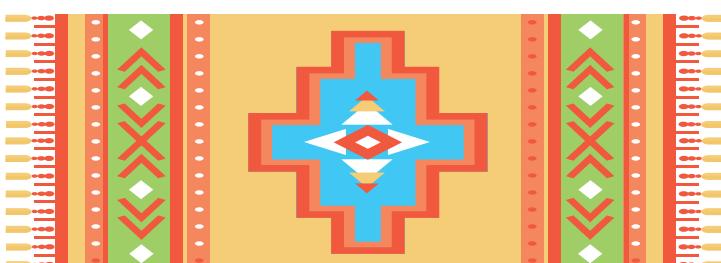
۴۸° سانتی متر برابر است با ..... متر و ..... سانتی متر.

می نویسیم : ..... متر و می خوانیم : .....

طول یک قالی ۲۵° سانتی متر است.

۲۵° سانتی متر برابر است با ..... متر و ..... سانتی متر.

می نویسیم : ..... متر و می خوانیم : .....

مریم برای دوختن کت و دامن ۲ متر و ۷۵ سانتی متر پارچه خرید؛
یعنی **۲/۷۵ متر**.

جاهای خالی را کامل کنید.

۳ متر و **۴۵** سانتی متر یعنی ..... $\frac{3}{45}$ ..... متر

۱ متر و **۲۵** سانتی متر یعنی ..... متر

۲ متر و **۵۰** سانتی متر یعنی ..... متر

۴ متر و **۶۰** سانتی متر یعنی ..... متر

فعالیت

علیرضا قد خود را اندازه گرفت.

قد او **۱۷۰** سانتی متر یعنی $\frac{1}{70}$ متر است.

شما هم قد خود و یکی از دوستانتان را اندازه بگیرید و مانند نمونه بالا بنویسید.

قد من ..... سانتی متر، یعنی ..... متر است.

قد دوستم ..... سانتی متر، یعنی ..... متر است.

اندازه گیری طول ۲

خیاطی برای خرید پارچه اندازه های زیر را به مشتری داد :

پارچه کت و شلوار :

۳/۷ متر یعنی ..... مترو ..... سانتی متر.

پارچه آستری :

۱/۱۵ متر یعنی ..... مترو ..... سانتی متر.

پارچه پیراهن :

۱/۵ متر یعنی ..... مترو ..... سانتی متر.

جاهای خالی را کامل کنید :

۱۲/۲۵ متر یعنی ..... مترو ..... سانتی متر.

۷/۵ متر یعنی ..... مترو ..... سانتی متر.

۱۰/۷۵ متر یعنی ..... مترو ..... سانتی متر.

۶/۵ متر یعنی ..... مترو ..... سانتی متر.

۴/۳ متر یعنی ..... مترو ..... سانتی متر.

۱۵/۴ متر یعنی ..... مترو ..... سانتی متر.

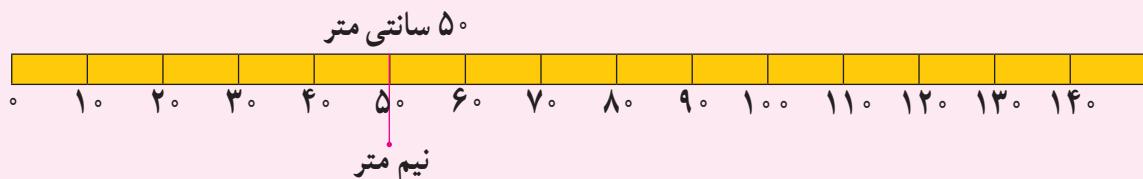
اندازه گیری طول ۲

تاریخ .....

همان طور که می دانید :

۱۰۰ سانتی متر برابر است با یک متر.

پس **۵۰ سانتی متر** برابر است با نیم متر.

خانم عبدی **۳/۵ متر** پارچه خرید. یعنی؛ **۳ متر و نیم**.

۳/۵ متر را به این صورت هم می نویسند : **۳/۵ متر**.

تمرین

جاهای خالی را کامل کنید.

..... **۲/۵ متر** یعنی ..... **۲ متر و نیم**

..... **۷/۵ متر** یعنی ..... **۷ متر و نیم**

..... **۱۳/۵ متر** یعنی ..... **۱۳ متر و نیم**

..... **۹/۵ متر** یعنی ..... **۹ متر و نیم**

فعالیت

- در حیاط مدرسه، یک خط **۱/۵ متری** بکشید.

- نواری به طول نیم متر را ببرید.

ریاضی در زندگی

جدول زیر فاکتور خرید مواد مصرفی یک کارگاه شیرینی پزی رانشان می دهد:
جمع کل فاکتور چه قدر می شود؟

شرح کالا	تعداد	قیمت واحد	مبلغ کل
آرد	۳ کیلو	۱۵۰۰ تومان	۴۵۰۰
شکر	۲ کیلو	۱۴۰۰ تومان	۲۸۰۰
شیر	۱ لیتر	۲۳۰۰ تومان	۲۳۰۰
جمع کل			تومان ۹۶۰۰

شما هم با راهنمایی هنرآموز خود، فاکتور مواد مصرفی خریداری شده برای کارگاه مهارتی خود را کامل کنید.

شرح کالا	تعداد	قیمت واحد	مبلغ کل
جمع کل			

ریاضی در زندگی

خانم شریعت (مدیر مدرسه‌ی متوسطه حرفه‌ای تلاش) می‌خواست چند وسیله برای آشپزخانه مدرسه بخرد.

او ساعت ۹:۲۰ از مدرسه به طرف فروشگاه حرکت کرد و ۲۰ دقیقه بعد، یعنی در ساعت ..... به آن جا رسید.

ابتدا به قسمت لوازم برقی رفت، اجناس این غرفه با **۱۵٪** تخفیف فروخته می‌شد.
او اجناس زیر را خرید:

مبلغ تخفیف: ..... تومان

قیمت پس از تخفیف: ..... تومان

۲۵۰۰۰۰ تومان

مبلغ تخفیف: ..... تومان

قیمت پس از تخفیف: ..... تومان

۱۵۰۰۰۰ تومان

برای خرید این دو جنس ..... تومان پرداخت کرد.

ریاضی در زندگی

خانم شریعت برای خرید سرویس قابل مه پول های زیر یعنی: ..... تومان
پرداخت کرد.

او دو ساعت پس از خارج شدن از مدرسه یعنی ساعت ..... خرید خود را تمام کرد.
و به محل کار خود بازگشت.

فعالیت

زمان انجام برخی فعالیت های من:

ساعت بیدار شدن از خواب: .....

ساعت خروج از خانه: .....

ساعت رسیدن به مدرسه: .....

ساعت تعطیل شدن مدرسه: .....

ساعت رسیدن به خانه: .....

ساعت خوردن شام: .....

ساعت خوابیدن: .....

ساعت

برای اطلاع از ساعت دقیق، می توانید با شماره‌ی ساعت گویای شهر خود تماس بگیرید.

آیا می دانید؟

ساعت ۲ و ۱۵ دقیقه است.

یعنی، ۱۵ دقیقه دیگر ساعت ۳ می شود. پس
می توانیم بگوییم :
ساعت ۱۵ دقیقه به ۳ است.

مانند نمونه، زمانی را که هر یک از ساعت های زیر نشان می دهد، بنویسید.

۱۵ دقیقه به ۹

.....

.....

.....

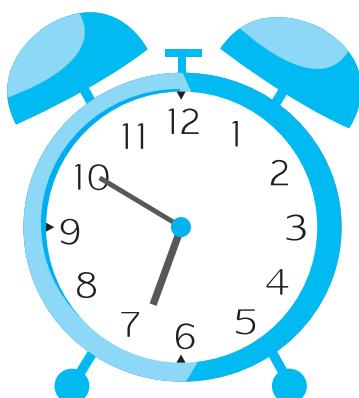
مانند نمونه، زمانی را که هر یک از ساعت‌های زیر نشان می‌دهد، بنویسید.

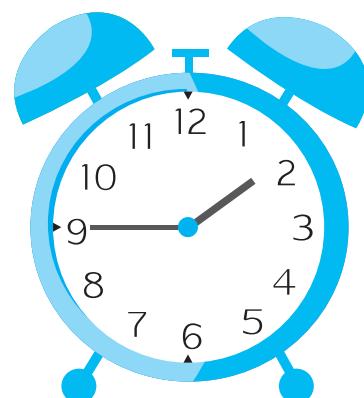
۱ دقیقه به ۱۱

.....

.....

.....

.....

.....

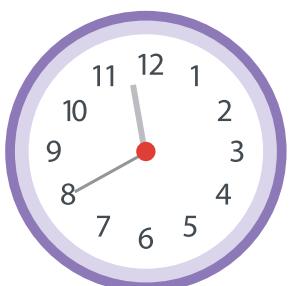

تاریخ .....

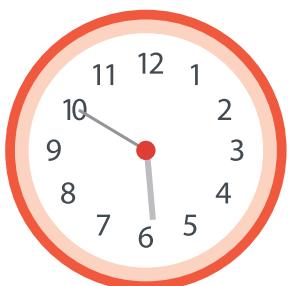

مانند نمونه جاهای خالی را کامل کنید.

مدرسه ساعت ۲۵ دقیقه به ۲ تعطیل می شود.

زنگ تفریح ساعت ..... است.

زمان افطار ساعت ..... است.

زمان حرکت هواپیما ..... است.

به ساعت ۱۵ دقیقه به ۷، یک ربع به ۷ هم می‌گویند.

سرگرمی

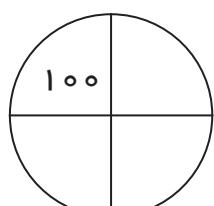
یک کلمه انگلیسی هستم که در کار با رایانه از من زیاد استفاده میشود.

خانه های زوج را رنگ کنید تا مرا پیدا کنید.

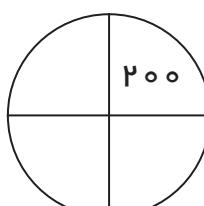
معنی من به فارسی چیست؟

2	78	36	13	12	73	12	59	5	61	22	14	70
10	7	29	27	6	81	50	7	23	41	48	39	71
4	52	18	19	90	15	32	85	33	65	20	54	96
30	3	51	93	44	93	8	29	47	93	72	31	25
94	1	65	11	86	75	74	10	66	53	88	16	38

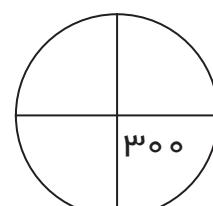
با توجه به اشکال ۱ تا ۴ شکل ۴ را کامل کنید.

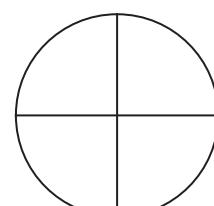
(۱)

(۲)

(۳)

(۴)

همان طور که می دانید 10 میلی متر برابر است با یک سانتی متر

پس 5 میلی متر برابر است با **نیم سانتی متر**

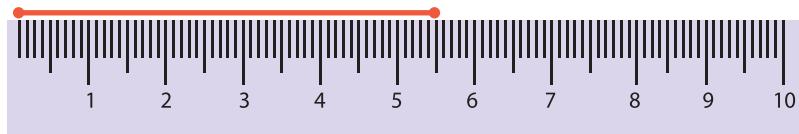
اندازه این پاره خط 3 سانتی متر و 5 میلی متر است.

به 3 سانتی متر و 5 میلی متر، "سه و نیم سانتی متر" هم می گویند و

می نویسند : $\frac{3}{5}$ سانتی متر

تمرین

مانند نمونه جاهای خالی را کامل کنید.

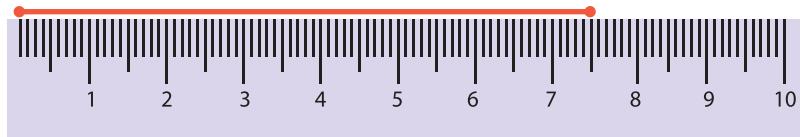

به 5 سانتی متر و 5 میلی متر، پنج و نیم سانتی متر هم می گویند و می نویسند : $\frac{5}{5}$ سانتی متر.

..... به 8 سانتی متر و 5 میلی متر، ..... هم می گویند و می نویسند :

..... به 12 سانتی متر و 5 میلی متر، ..... هم می گویند و می نویسند :

۷/۵ سانتی متر یعنی ۷ سانتی متر و ۵ میلی متر

مانند نمونه جاهای خالی را کامل کنید.

۲/۵ سانتی متر یعنی ..... ۲ ..... سانتی متر و ..... ۵ ..... میلی متر.

۱۳/۵ سانتی متر یعنی ..... سانتی متر و ..... میلی متر.

۱/۵ سانتی متر یعنی ..... سانتی متر و ..... میلی متر.

طول کدام یک از لوله ها ۱۲/۵ سانتی متر است؟

آرش

آرش، سهراب و حسن در کارگاه درودگری کار می کنند.

سهراب

آن ها باید چوبی به طول ۶/۵ سانتی متر برش بزنند.

حسن

اندازه گیری کدام یک صحیح است؟

فعالیت

خطی به طول ۱۴/۵ سانتی متر رسم کنید.

فعالیت

تلویزیون شما چند اینچ است؟

ریاضی در زندگی

مهتاب در رشته قالی بافی درس خوانده است.
او در تاریخ ۱۳۹۷/۵/۱ به یک کارگاه قالی بافی رفت و فرم درخواست کار را تکمیل کرد.
شما هم فرم زیر را با مشخصات خودتان تکمیل کنید.

نام و نام خانوادگی : .....

رشته تحصیلی : .....

تاریخ تولد : ..... سن : .....

شماره کارت ملی : ..... شماره تلفن : .....

نشانی : .....

شماره تلفن یکی ازوابستگان(که بتوان در موقع ضروری با او تماس گرفت) : .....

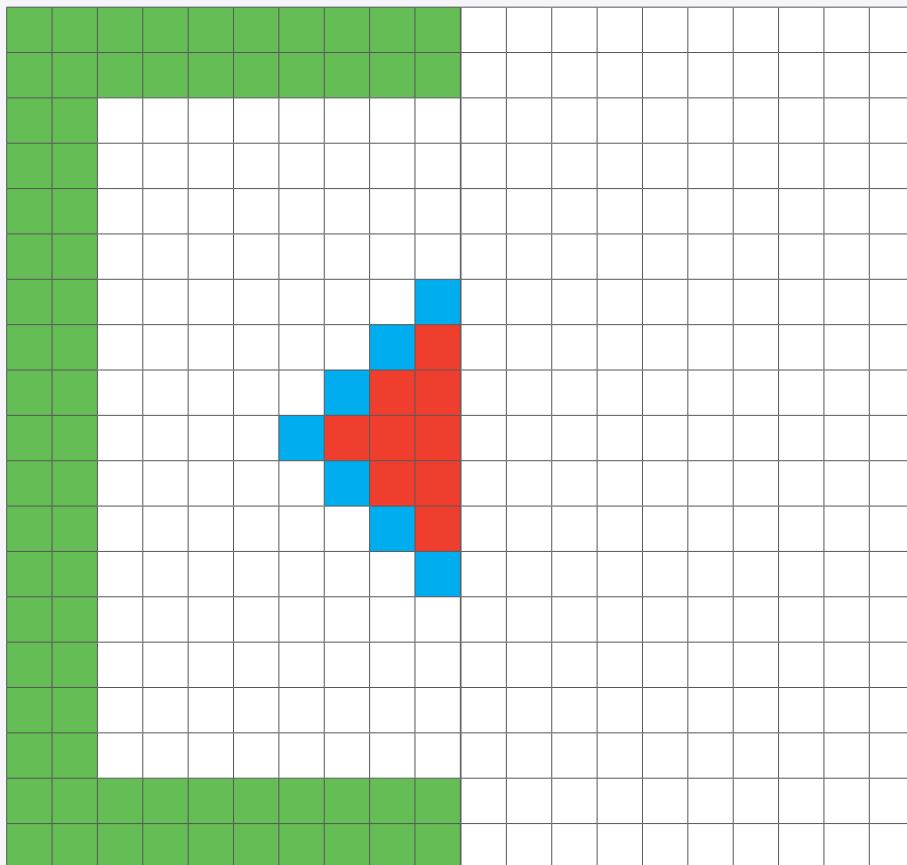
مهتاب ۲ هفته‌ی بعد، یعنی در تاریخ ..... شروع به کار کرد

ریاضی در زندگی

او برای بافتن یک قالیچه نقشه‌ی $\frac{1}{3}$ داشت، ولی بافتن از روی یک نقشه‌ی کامل برايش آسان تر بود.

نیمه دیگر این شکل را رنگ کنید تا نقشه کامل به دست آید.

مهمتاب هر روز ۳۵۰۰ تومان دستمزد می‌گیرد. اور در ماه گذشته ۲۵ روز کار کرد و توان حقوق گرفت.

واز مهارتی که در مدرسه یاد گرفته است، می‌تواند درآمدی داشته باشد؛ بسیار خوشحال است.

ریاضی در زندگی

به اجناس این فروشگاه توجه نمایید.

پوشاک زنانه	پوشاک مردانه
	
٩٠٠٠٠ تومان	٤٥٠٠٠ تومان
	
٢٠٠٠٠ تومان	٨٠٠٠٠ تومان
	
٥٠٠٠٠ تومان	٣٥٠٠٠ تومان

اگر شما این پول ها را داشته باشید. یعنی ..... تومان

و بخواهید ۲ کالا برای خودتان بخرید، کدام اجناس را انتخاب می کنید؟

و

قیمت آن ها چه قدر می شود؟ ..... تومان.

چقدر برای شما می ماند؟ ..... تومان.

ریاضی در زندگی

پدر نوید کارمند اداره‌ی پست است. او ماهانه ۳۲۵۰۰۰ تومان حقوق و حدود ۴۵۰۰۰ تومان اضافه کار می‌گیرد.

پدر نوید معمولاً هر ماه ۲۸۶۰۰۰ تومان دریافت می‌کند.
مادرش دبیر است و روزهای زوج یعنی ..... و ..... به مدرسه می‌رود.

حقوق مادر نوید، ماهانه ۱۲۵۰۰۰ تومان (به حروف ..... تومان) است.
آن‌ها به تازگی یک آپارتمان ۸۵ متر مربعی خریده‌اند.

قیمت هر متر مربع این آپارتمان ۲۸۰۰۰۰ تومان است. پس خانواده نوید برای خرید این خانه پرداخت کرده‌اند که مبلغ ۸۰۰۰۰۰۰ ریال یعنی ..... تومان آن را وام گرفته‌اند و ماهانه ۱۲۵۰۰۰ تومان (به حروف .....) قسط پرداخت می‌کنند.

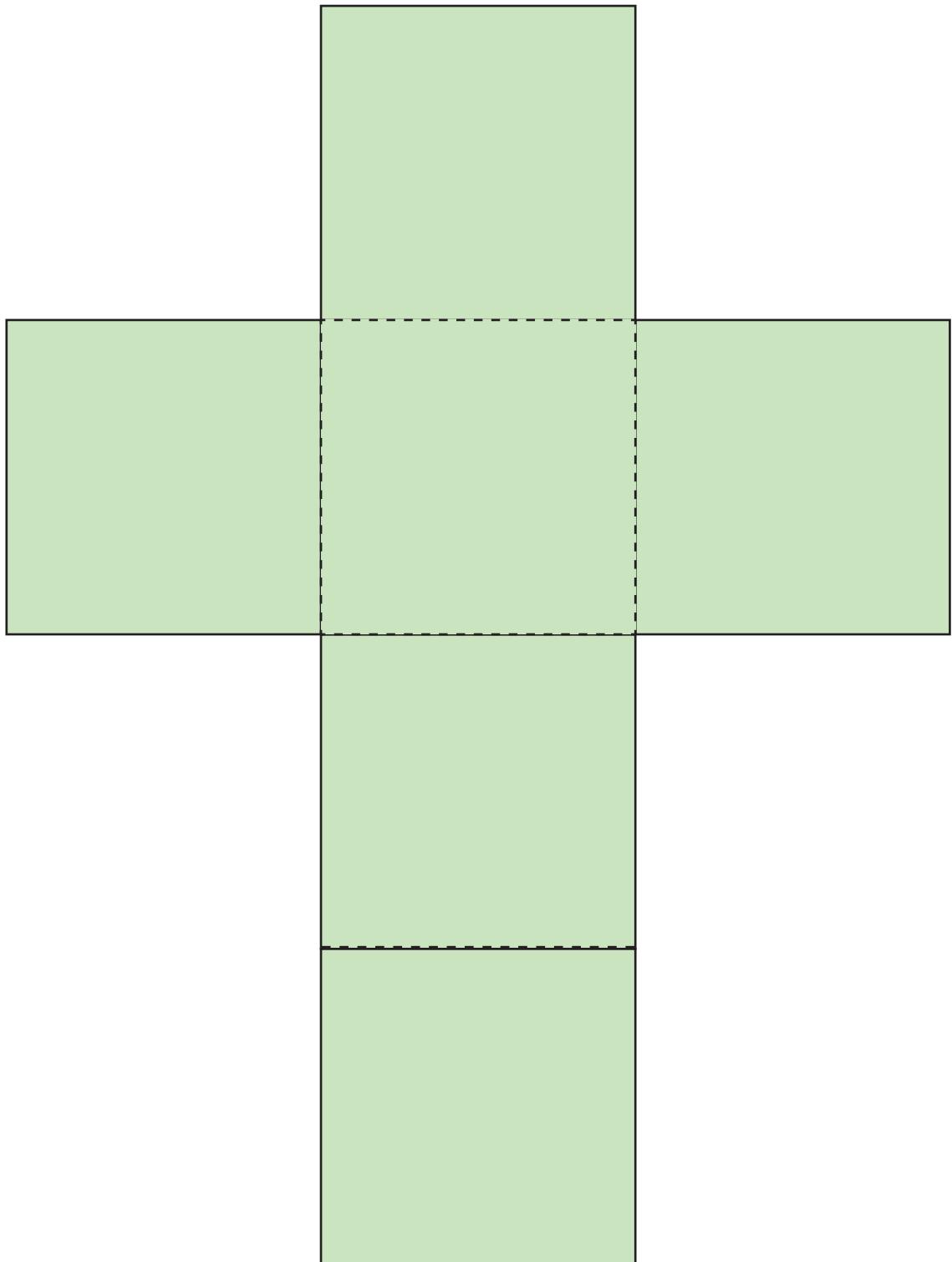
خانواده نوید معمولاً برای پرداخت قسط از دستگاه خودپرداز استفاده می‌کنند.

فعالیت

– آیا خانواده شما تا کنون وام گرفته‌اند؟

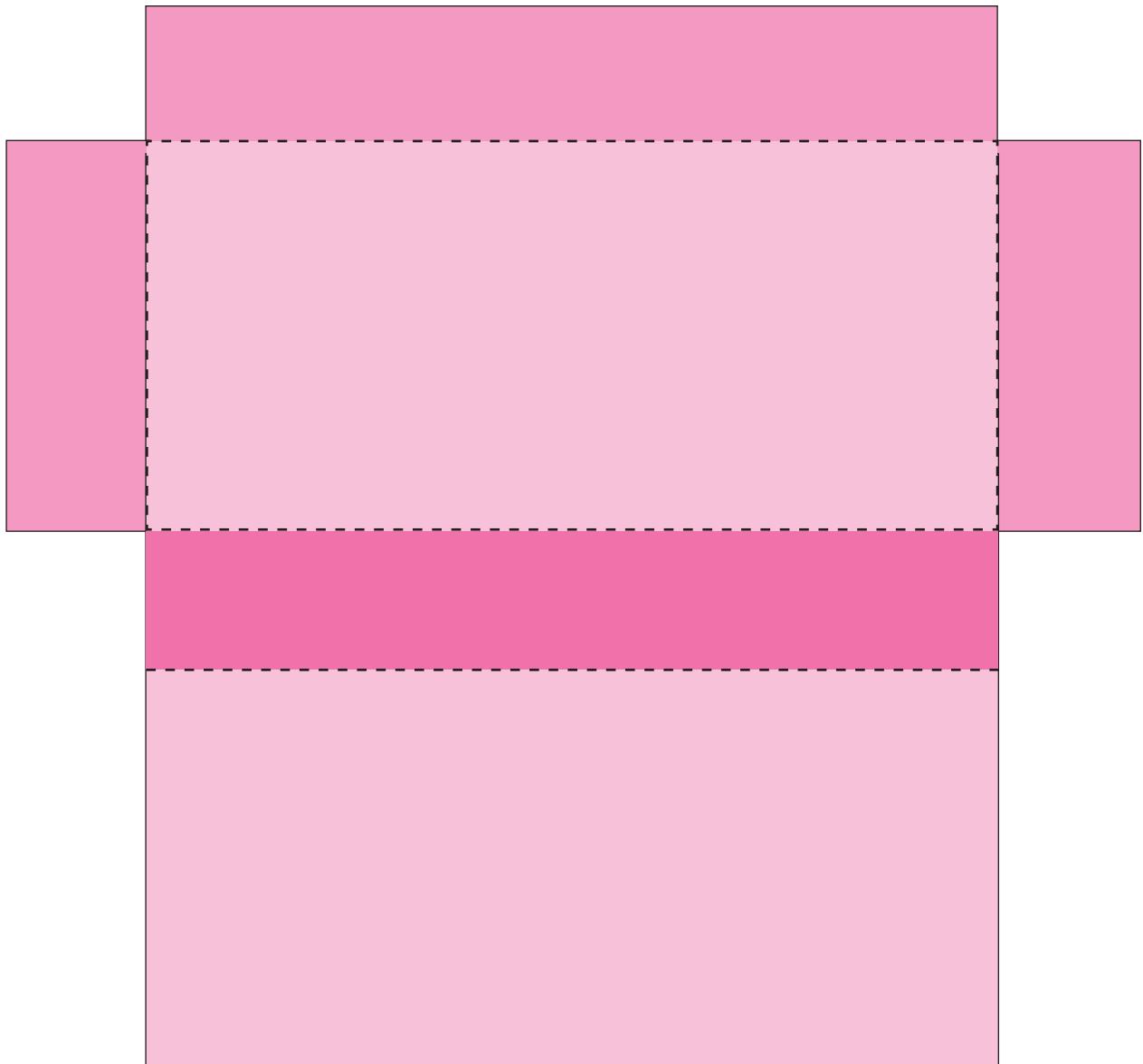
– مبلغ قسط ماهانه آن چه قدر بوده است؟

الگوی مکعب

الگوی مکعب مستطیل

یاداشت